FOTOGRAFLA
ATATÜRK
Mevcudu çok azalan bu kıymetli eserin
Fiatı 125 Kuruştur.
Umumî Satış Yeri:
CUMHURİYET Matbaası

Cumhuriyet

24 üncü yıl Sayı: 8301

KURUCUSU: YUNUS NADİ
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefonlar: Umumî Santral Numarası: 24298. Yazı İşleri: 24299. Matbaa: 24290.

Çarşamba 24 Eylûl 1947

Mustafa Şekib Tunç
İnsan Ruhu Üzerinde Gezintiler
Fiatı 250 kuruş
Umumî Satış Yeri:
CUMHURİYET MATBAASI

Birleşmiş Milletlerden Velonun ilgasını istedik

Türkiye Başmurahhası tarafından söylenen nutkun metni

Selim Sarper, Amerikan yardımı hakkındaki Sovyet iddiasına da mukabele ederek "Bu, Türk halkına kendi meşru yaşama hakkını korumak gayretile yapılmış dostça bir yardımdır,, dedi

Selim Sarper

Flushing Meadows 23 (a.a.) — Birleşmiş Milletler Derneği Genel Kurulu nun dünkü toplantısında söz alan Türkiye başmurahhası Büyük Elçi Selim Sarperin söylediği nutkun metni aşağıdadır:

«Komite çalışmalarına süratle başlanması lüzumuna kani olarak Genel Kurul tartışmalarının bu safhasında konuşmamaya karar vermiştim. Fakat bu kürsüde bazı sayın delegelerin sundukları yeni meseleler, beni huzurunuzda şimdiye kadar ileri sürülen daha önemli noktaların bazıları hakkında Türk heyetinin görüşlerini ortaya koymağa sevketti. Bunu komitelerde de yapabilirdim ve hakikaten böyle yapmak hakkını muhafaza ediyorum. Fakat bu gibi meseleler şimdiye kadar burada açıklanmış bulunduğundan ve bunlar bütün organlarile birlikte Birleşmiş milletlerin varlığının Genel Kurulu fazla ilgilendirdiği cihetle evvelâ bu nokta üzerindeki görüşlerimizi bildirmemizin münasib olduğunu zannederim. — Arkası Sa. 4., Sü. 1 de —

Başmurahhasımızın söylemediklerini biz söylüyoruz

Birleşmiş Milletler Derneği Genel Kurulunda Sovyet Rusya murahhası Vişinski yoldaşın Türk basını aleyhindeki ithamlarına, daha doğrusu iftiralarına, başmurahhasımız Selim Sarper cevab verdi. Delegemizin Türk basınını müdafaa yolunda neler söylediğini Anadolu Ajansının şu haberinden öğreniyoruz:

«Vişinski'nin Türk basını hakkında «haksız» olarak vasıflandırdığı ithamlarına cevab veren Türk murahhası, Sovyet radyo ve basınının Türkiye hakkında mütemadiyen tahrik edici demeçler neşrederken umumiyetle sinir harbi adı verilen bu psikolojik tecavüz karşısında herhangi bir tepki beklememesinin, isteklerini birer hakikat farzetmekten başka bir şey olmadığını söylemiştir.»

Ya fena hulâsa edilmiş, yahud da esasında pek vâzıh olarak ifade edilememiş olan bu cevab, kısaca,

«— Siz başladınız; biz de cevab verdik. Haksızsınız.»

gibi bir mukabelecikten ibaret kalmış ve Selim Sarper, Vişinski'nin ağır hücumlarına çok hafif bir cevab vermiştir.

Bu basit ve zayıf müdafaayı okuyunca ilkönce kendi kendimize, acaba, dedik, Matbuat Umum Müdürlüğü sırasında, basın hürriyetini anlayışı ve basına karşı beslediği duygular itibarile gazeteleri pek de sever bir zat olmadığını göstermiş bulunan Selim Sarper dostumuz, gene eski hislerinin sevkile mi bizi bu kadar gevşek müdafaa etmiştir? Sonra bu hissî düşünceyi bir tarafa atarak onun, bizim gibi gazetecilerin pek anlıyamıyacakları bir politika ve diplomasi inceliğile böyle hareket ettiğine hükmetmeyi daha doğru bulduk. Fakat Vişinski'nin nutkunda, dünya efkârı umumiyesi muvacehesinde cevablandırılması icab eden başka noktalar da vardı. Anadolu Ajansının 19 tarihli haberinde, Rus delegesinin Türkiye hakkında şunları söylediği bildiriliyordu:

«Harbculuk Türkiyede de hüküm sürmektedir. Türk basını her gün Sovyetler Birliğine karşı «menfur iftiralarda» bulunmakta ve Türk milletini harbe teşvik etmektedir.»

Selim Sarper, bu bolşevik iddiasının, yalnız «Sovyetler Birliğine karşı menfur iftiralar» kısmına cevab vermekle iktifa ederek Vişinski'nin, Türkiyede harbculuk hüküm sürdüğü ve Türk basınının Türk milletini harbe teşvik ettiği yolundaki iftirasını reddetmek için tek kelime söylememiştir. Dünya efkârı, memleketimizde harbculuk hüküm sürüp sürmediğini, basınımızın milleti harbe teşvik edip etmediğini bilmez. Onun için bu bolşevik iftira ve isnadını, Genel Kurulda reddederek dünya umumî efkârına bildirmek lâzımdı. Bu mühim noktanın neden ihmal edildiğini anlıyamadık. Murahhasımız, belki buna da cevab vermiştir de, cevabının bu kısmı ajans ve radyo tarafından bildirilmemiştir diye bir teselli arayoruz.

Fakat Türk murahhasının cevabında, eksik kalan pek mühim bir nokta daha vardır ki o da Vişinski'nin mahud takririne hiç temas edilmemiş olmasıdır. Anadolu Ajansı 19 tarihli haberlerinden birinde bu takririn metnini vermişti. Üç maddelik olan bu takririn birinci maddesi aynen şöyle idi:

«Birleşmiş Milletler Derneği, bazı memleketlerde ve bilhassa Birleşik Amerikada, Türkiyede ve Yunanis-

CUMHURİYET

— Arkası Sa. 3. Sü. 4 te —

Amerikan heyeti bu sabah İstanbula geliyor

Heyet azaları dün Ankarada basın mümessillerile görüştüler

John Taber diyor ki: «Türk - Amerikan dostluğu gittikçe kuvvetlenecektir. Gerek Amerikanın, gerekse dünyanın emniyeti için bu dostluğun önemi vardır.»

Ankara 23 (Telefonla) — Pazar akşamından beri şehrimizde misafir bulunan Birleşik Amerika mümessiller meclisi tahsisat komisyonu başkanı John Taber ve refakatindeki mümessiller meclisi maliye komitesi üyelerinden Richart Bowditch Wigglesward ile gene maliye komisyonunda demokrat muhalefet başkanı Clarence Cannon bugün öğleden sonra saat 17 de Ankara Palas salonunda bir basın konferansı tertib ederek, yerli ve yabancı gazetecilerin sordukları muhtelif sualleri cevablandırmışlardır.

Heyet azaları Başbakanımızla birlikte

Heyet başkanının demeci

İlk olarak söz alan heyet başkanı John Taber, memleketimizde edindiği intibaları şöyle anlatmıştır:

«— Ankarada geçirdiğimiz iki gün zarfında gayet müsbet intibalar edinmiş bulunuyoruz. Burada bulunduğumuz iki gün pek boş geçmedi. Türk hükûmeti erkânile Amerikan büyük elçiliği bize, ellerinden gelen kolaylığı gösterdiler. Bizim için gereken bütün malûmatı, geniş ölçüde elde etmiş bulunuyoruz. Yalnız siyasî şahsiyetlerden değil, herkesten fevkalâde samimiyet gördük. Bütün dünyayı tehdid eden komünizme karşı Türk hükûmetinin ve Türklerin

— Arkası Sa. 3, Sü. 2 de —

Filistinin taksimi

Yedi Arab devleti Filistinin taksimi lehinde rey verecek devletlerle her türlü münasebetleri kesecekler

Flushing Meadows 23 (A. P.) — Bugün basın muhabirlerine beyanatta bulunan Suriye delegesi Faris El-Huri, Arab Birliğine dahil 7 devletin, Genel Kurul toplantısında Filistinin taksimi lehinde oy verecek memleketlerle her türlü münasebetlerini kesecek lerini söylemiştir.

Faris El-Huri

Suriye delegesi, Arab Birliğinin para, insan ve silâh vermek suretile Filistin Araplarını nihayete kadar destekliyeceğini, taksimin en korkunc neticelere yol açacağını belirtmiş ve şunları ilâve etmiştir:

«— Barışın en büyük müdafii olduğunu beyan eden Amerikanın nasıl olup taksim teklifini destekliyebildiğini anlıyamıyorum.

İngiltere ve Amerikaya notalar verildi

Bağdad 23 (a.a.) — Irak hükûmeti dün İngiltere ve Amerika büyük elçiliklerine bir nota göndermiştir. Bu memleketlere enerjik bir ihtar mahiyetinde olan bu notada Birleşmiş Milletler Filistinin taksimine karar verdikleri takdirde Irak hükûmetinin ve milletinin Filistinin tam istiklâli ve emniyeti uğrunda mücadele edecekleri belirtilmektedir.

Bağdadda öğrenildiğine göre diğer Arab devletleri de İngiltreye ve Amerikaya aynı mealde birer nota göndermişlerdir.

Vişinski Amerikaya tekrar hücum etti

Ruslar İtalyan barış andlaşmasının Genel Kurul gündemine alınmasına itiraz ettiler

Rusyasız bir Birleşmiş Milletler Kuruluna doğru gidilmesi ihtimalinden bahsediliyor, Genel Kurulda umumî müzakerelere dün son verildi

Kömür havzasında ameleler maden kuyusundan çıkarlarken

Büyük devletler arasındaki anlaşmazlıklar

Flushing Meadows 23 (a.a.) — Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun bugünkü toplantısında M. Trygve Lie nutkunu bitirdikten sonra Genel Kurul umumî müzakerelere son vermiş ve idare komitesinin raporunu incelemeğe başlamıştır.

Genel Kurul, Filistin meselesinin incelenmesi için bir komisyon teşkilne 11 e karşı 29 oyla karar vrmştr. 6 üye müstenkf kalmıştır.

Bu arada söz alan Sovyet delegesi Vişinski, İtalyan barış andlaşmasının da gündemde yer almasını istiyen Arjantin delegesinin teklifine itiraz etmiştir. Vişinski, Genel Kurulun bu konuyu incelemeğe mezun bulunmadığını ileri sürmüş ve şunları söylemiştir:

«— Eski düşman memleketleri ilgilendiren meseleler, Birleşmiş Milletler Anayasasının hükümlerinden açıkça dışarıda bırakılmıştır. İtalyan barış andlaşmasının hükümelri beşerî ve âdilânedir. Bu hükümlere riayet etmek vazifesi İtalyan milletine aiddir.»

Sözlerine devam deen Vişinski, Birleşik Amerika murahhasının Arjantinin bu teklifini desteklemiş olmasından te-

— Arkası Sa. 3. Sü. 2 de —

Kozludaki faciaya iki işçinin ihmali sebeb oldu

Dün akşama kadar maden kuyusundan yanmış on sekiz cesed çıkarıldı, araştırmalar devam ediyor

Kurbanların tam listesi

Zonguldak 23 (Hususî muhabirimiz Ziya Işık bildiriyor) — 48 kişinin ölümü ile neticelenen müessif maden kazası tahkikatına ve enkaz altında kalanların çıkarılmasına devam edilmektedir. Dün küler dahil, bugün akşama kadar çıkarılanların sayısı, ikisi yaralı olmak üzere,

— Arkası Sa. 3. Sü. 5 de —

İnönü Giresuna gitti

Cumhur Başkanı, Trabzondan ayrılırken D. P. başkanı ile görüştü ve tavsiyelerde bulundu

Trabzon 23 (Hususî) — Dün akşam Savarona yatile şehrimize dönen Cumhur Başkanı İsmet İnönü, doğruca

— Arkası Sa. 3, Sü. 3 te —

Facia tam 140 metre derinlikte cereyan etti

Kozlu madenlerinin bugünkü halinden daha feci bir manzara tahayyül etmek güçtür. Analar, babalar, kimi parçalanmış, kimisi yanmış cesedler arasında dolaşarak kaybettiklerini tanımaya çalışıyorlar

(Sureti mahsusada giden muharririmiz M. Toker bildiriyor)

Zonguldak 23 — Kozlu bir matem yeri halinde. İncir harmanı ocağının uğradığı büyük felâket, bütün o havaliyi altüst etmiş vaziyette. Kazanın vuku bulduğu çaydamarında araştırmalar hâlâ devam ediyor. Şu dakikaya kadar 38 kişi çıkarıldı. Bunlardan 36 sı ölü, bir kısmı grizunun infilâkile parçalanmış, diğerleri havasızlıktan boğulmuşlar. Kazadan, tesadüfün yardımile kurtulan Kâtib Ali Acar ile seyis Mustafa Aydın, Zonguldaktaki sağlık teşkilâtı hastanesinde tedavi edilliyorlar.

Hâdise yerinde

Bu akşam, geç vakit Kozlu madenlerine gittim; İncirharmanı ocağını gördüm; her taraf sessiz. Gece işçileri, sükûnetle vazifelerini görüyorlar. Nöbetçi mühendisin odasında laret denilen bir kösele başlık ile bir manyeto duru-

— Arkası Sa. 3. Sü. 7 de —

Prenses Nilüfer neler anlatıyor?

Haydarâbâd Nizaminin gelini, bilhassa Türk tiyatrosunu görmek istemektedir

Prenses Nilüfer

Evvelki gün Pan Amerikan uçağı ile şehrimize gelen Haydarâbad Nizamının gelini Prenses Nilüferi, dün, misafir olarak oturduğu babaannesinin Modadaki köşkünde ziyaret ettim.

Bizi büyük bir nezaketle karşılıyan Prenses Nilüfer, halen otuz yaşındadır. İstanbuldan altı yaşında ayrıldığını ve bu şehri hiçbir zaman unutmadığını; bilhassa evinin bahçesini en ince teferr-

— Arkası Sa. 4, Sü. 2 de —

Petkov nihayet idam edildi

İngilterenin, muhalefet liderinin idam edilmesini şiddetle protesto edeceği bildiriliyor

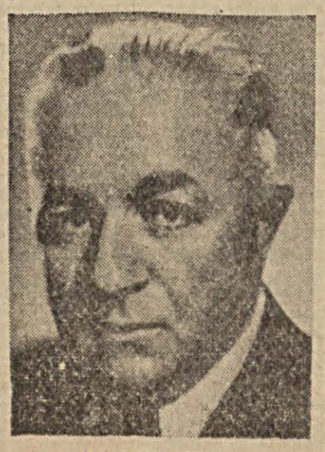

İdam edilen Petkov

— Telgraflar 3 üncü sahifede —

Ankaralı bir milyoner evinde öldürüldü

Katilin, henüz ele geçirilemiyen Ankara canavarı olduğu sanılıyor

Ankara 23 (Telefonla) — Şehrimizin tanınmış tüccarlarından İbrahim Akoğlu, dün akşam üzeri evinde ölü olarak bulunmuştur. Hâdise şöyle cereyan etmiştir: İbrahim Akoğlu, dün saat 16

— Arkası Sa. 3, Sü. 1 de —

Canlı hayvan ihracı

30 eylûlde Ticaret Bakanlığında muhtelif bölgeler temsilcilerinin iştiraklerile büyük bir toplantı yapılacak

Anadolu mer'alarında koyun sürüleri

(Yazısı 3 üncü sahifemizde)

EDEBİYAT

Güneş ve Lâmba

Yazan: Mehmed Kaplan

Yahya Kemalin şiirleri, güzel tabiat manzaraları gibi insanın birden hoşuna gider. Onlardan zevk almak için bir düşünce gayretine lüzum yoktur. Rüzgâra, suya, aydınlığa kendini bırakır gibi bu âhenkli ve içi hayat ve rüya dolu mısralarla kendini bırakıvermek yeter. Gene güzel tabiat manzaraları gibi onun şiirleri insanı hiç bıktırmaz. Bazı şiirleri bir kaç kere okudunuz mu bir daha tekrarlamak istemezsiniz. Yahya Kemalinkiler asla böyle değildir. Bilâkis onları, bahar havasını bol bol teneffüs etmek ister gibi, tekrar tekrar okumak ihtiyacını duyarsınız; ve onlar her okuyuşta sizi taze bir duygu ile doldururlar. Bunu hemen herkes denemiştir, bu büyüye artık alışmışızdır.

Güzellik karşısında hayretimizin artması için ona bir de tahlilci gözile bakmak iyi olur. Güzellik, düşünceye daima bir muamma gibi gelir. Bu muammayı çözmeğe çalışmanın ve çözememenin ayrı bir zevki vardır.

Yahya Kemalin şiirlerini de içe sindire sindire tattıktan sonra bunun sırrı nedir? diye sorduğumuz zaman, ilk bakışta size çok basit, çok açık, çok kolay görünen bu şiirlerin bir muamma haline geldiğini, tahlilci düşünceyi, kimyevî ameliyelere sımsıkı kapalı kalan asıl madenler gibi geri ittiğini görür ve hayret edersiniz. Bu tecrübeden sonra şiir, sizi daha kuvvetle sarar.

Yahya Kemalin şiirleri karşısında, kaç defa, yalnız veya bir grupla beraber âciz kaldım. Bütün unsurları ayırıyorsunuz, bunların birbirlerile olan münasebetlerini tesbit ediyorsunuz, menşelere çıkıyorsunuz, mukayeseler yapıyorsunuz; şiir, binbir mesele, binbir düşünce doğuruyor; fakat sırrı, hayatın sırrı gibi ebediyen kilidli kalıyor.

Bu şiirler, radyum gibi tükenmez bir aydınlık neşrediyorlar. Öyle ki herhangi birisinin uyandırdığı düşünceleri bir araya toplamak hemen hemen imkânsız oluyor. Bunların arasında günlerce, aylarca, yıllarca beraber yaşanılmış, şahsî maceralarımıza karışmış, benliğimize dalbudak salmış, haklarında roman yazılabilecek olan, fakat gene de aynen tekrar etmekten başka bir şey yapılamıyanları vardır. Manasını artık iyice kavradığımı sandığım bir şiiri başka bir gün tekrarladığım zaman bir kelimenin içinden fışkıran yeni bir aydınlık bütün tefsiri değiştiriyordu.

Son neşrolunan «Hayâl Şehir'ini fasılalarla tekrar tekrar okudum. Bu şiir hakkında yazılmış birbirine zıd mütaleaları gördüm. Ona dair ben de bir şey kaleme almayı tasarlarken, hoş bir şaşkınlık içinde kaldım. Nereden başlamalı? Zihni dolduran çeşidli intibalardan hangisini anlatmalı? Bazıları bu zengin şiirin sadece bir kaç mısraına takılarak ona dar bir mana vermeğe çalıştılar. Meselâ «fakir - fukara» kelimeleri bulunan mısralar bazılarına zamana uygun bir tefsir yaptırdı. Hayal oyunlarına düşkün olanların bazıları da şiirin birinci kısmındaki benzetmelerden hoşlandılar. Bunlardan biri, şiir burada bitebilirdi, diye cesur bir mütalea da ileri sürüyordu. Bu hataların, şiiri bütün olarak ele almamaktan ileri geldiğini zannediyor ve aynı hataya düşmemeye çalışıyorum.

Bütün olarak Hayâl Şehir, neyi ifade eder? Basit bir usul de olsa şiiri, şairin yaptığı gibi iki kısma ayırıyorum. Ve her kısımda anlatılanı manalandırmaya çalışıyorum. Birinci kısımda şair, uzaktan ve dıştan, bu mevsimde, gurub vakti, Cihangirden Üsküdarı seyrediyor ve akşam güneşinin camlardaki oyunlarını anlatıyor. Bu parçaya güneş parçası diyorum. Çünkü burada hâkim olan odur. İkinci kısımda gece olmuştur. Güneşin saltanatı sona ermiştir. Üsküdar kendi içine kapanmıştır. Şimdi şair nerededir? Evlerin içini gördüğüne göre gerçeğin kalbinde. Bu kısma lâmba hâkimdir.

Güneş ve lâmba! Şair âdeta bu iki ışık kaynağı üzerine kurulmuş. Fakat bu neyi ifade eder?. Burada manalı bir tez de var. Tabiatle insan karşılaştırılıyor. Güneş tabiati, lâmba insanı temsil ediyor. Bu noktaları tesbit ederken, ilk bakışta basit bir manzara tasviri gibi görünen şiirin gerçekte sembolik bir mahiyet taşıdığını farkediyoruz.

Şimdi, şiirde söylenilenlere göre, şairin tabiat ve insan karşısında aldığı tavrı belirtmeye çalışalım. Daha ilk mısrada şair, mutlak bir görünüş olmadığını, binaenaleyh tabiat denilen harici âlemin bir duyular ve hayaller oyunundan ibaret bulunduğunu söylüyor:

Git bu mevsimde gurub vakti
Cihangirden bak

Manzarayı tayin eden mevsimdir, saattir, bulunulan yer ve insandır. Bu görüş, şair kadar ressamın, aynı zaman da filozofun da grüşüdür. Biz harici âlemi daima «mevsim, gurub, Cihangir, ben» gibi adeselerden seyrederiz. Bu adeseler, bize gözü açık rüyalar gördürürler. Şair, bizi bu dışardaki rüyayı seyre davet ediyor:

Bir zaman kendini karşındaki
rüyaya bırak.

Bu rüyayı gören şair midir? Bütün rüyalar tabiat içinde ve tabiat üzerinde görüldüğüne nazaran güneşin de rüyalarımıza iştirak ettiği söylenemez mi? Valéry, tabiat belki de Tanrının rüyasıdır, der. Bizim veya Tanrının olsun, bu rüya güzeldir. Müteakib mısralarda Yahya Kemal kozmik bir rüya çiziyor. Burada birden bir Tanrı kâinatına giriyoruz. Güneş bir tanrıdır ve canı sıkılmaktadır. Bütün canı sıkılanlar gibi eğlenmek istemektedir. Elinde harikulâde akşam ışıkları vardır. Üsküdar evlerinin camlarında peri kâşâneleri kurar:

O ilâh isteyip eğlence hayalhanesine
Çevirir camları birden peri
kâşânesine
Som ateşten bu saraylarla bütün
karşı yaka
Benzer üç bin sene evvelki
mutantan şarka

Fakat gece gelir ve güneş tanrının kurduğu kâşâneleri birden yıkar:

O ilâhın bütün ilhamı fakat ânidir
Bu ateşten yaratılmış yapılar fanidir
Kaybolur hepsi de bir anda
kararmakla batı

Tabiatin oyunu bitmiştir. Fakat şiir devam ediyor. Çünkü tabiat sadece maddenin oyunlarından ibaret değildir. İnsan vardır. Akşam güneşinin Üsküdar tepelerinde çizdiği manzarayı seyreden de odur. İnsansız tabiat nasıl bir tabiat olurdu? Bunu kimse bilemez. İlim, insansız bir varlık tasavvuru yaratmaya çalışıyor. Fakat ilmin vücude getirdiği varlık tasavvurunda ne renk, ne koku, ne ses, ne ağırlık mevcuddur. Duyularımız renkli pencereleri arkasındaki tabiat korkunç, sevimsiz bir elektrik hercümercinden başka bir şey değildir. Bildiğimiz kâinat, karanlık dalgaların vücudümüzün sınırlarına çarpan köpüklerinin oyunundan ibarettir. Öyle ise büyük sır, dış âlemde değil, insanın içinde gizlidir. İnsanın asıl kudreti ise, geceleyin belli olur. Descartes, haricî âlemin sinirleri üzerindeki oyunundan kurtulmak için etrafında sun'î bir gece yaratmak maksadile gözlerini iyice kapamıştı. Dış âleme mukabil bir de iç âlem vardır. Ve doğrusunu söylemek lâzım gelirse dış âlem dediğimiz şeyin büyük bir kısmı iç âlemin vehimlerinden ibarettir.

Az sürer gerçi fakir Üsküdarın
saltanatı
Esef etmez güneşin şimdi neler
yıktığına
Serviler şehri dalar kendi iç
aydınlığına

Güneş ışığına karşı iç aydınlık! Camları karanlıkla dolan Üsküdar, dış âlemden iç âleme dönen bir filozof gibidir. İç aydınlık başka bir kaynaktan gelir. Yahya Kemal, bu kaynağı sadece sezdirmiştir. «Serviler Şehri», «Ezeli mağfiret iklimi» gibi ifadeler bize Üsküdar insanının ruhuna hâkim olan kaynağı ifşa eder. Tanrı, insanın içindedir. Tabiatten hareket edenler hiç bir zaman asıl kaynağı bulamazlar. Çünkü ne kadar sonsuz, ne kadar güzel olursa olsun, tabiat daima maddeden, daha doğrusu yukarıda da işaret edildiği üzere duyular oyunundan ibarettir. Tabiat, filozofu tekrar insana dönmeğe zorlar. İç aydınlığına dönen insan için:

Altının göz boyamaz kalpı kadar halisi de.

Akşam güneşinin sahte ihtişamına karşı, titrek lâmbalı Üsküdar fakirdir. Fakat bu fakirliğin içinde madde kuvvetinden ayrı bir kuvvet yaşamaktadır. Asıl Üsküdar, Cihangirden seyredilen, ışık oyunu, vehim ve rüya olan Üsküdar değil, gece bir çok fukara lâmbalarının aksettiği aynalarda yani insanlardadır. Bu insanların hilkati değil midir ki karşı sahildeki her semti bir cennet haline getirmiştir? Burada cennet kelimesinin ne kadar zengin muhtevalı olduğunu anlamak için üzerinde biraz durunuz. Fakirler nasıl cennet yaratabilirler? Fakat bir manada cenneti vücude getiren fakirlerdir, yani insanlardır. Şiir, muhteşem fakat oyundan ibaret olan tabiat karşısında, fakir, fakat içinde büyük sırrı taşıyan insanın zaferile bitiyor. Yahya Kemali insaniyetçi değil diye itham edenler, insanı bu kadar derinden kavrayabilen başka bir şair gösterebilirlerse, o şair muhakkak ki dünyanın büyük şairlerinden biri olacaktır.

«Sanat ve Edebiyat» tan

Kuyuda boğulan çocuk

Bebekte Bağ sokağında 5 numaralı evde oturan 2.5 yaşındaki Hüseyin Demirel adında bir çocuk, bahçede oynarken üstü açık kuyuya düşmüş ve boğulmuştur.

İLKOKUL
İKİNCİ SINIF KİTABI
SONBAHAR

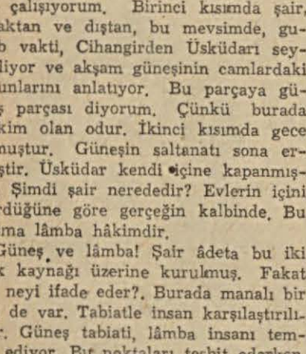

İLKOKUL
ÜÇÜNCÜ SINIF KİTABI
SONBAHAR

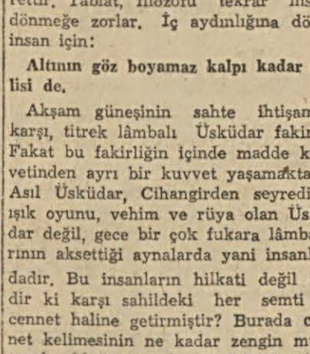

Milli Eğitim Bakanlığının ders kitabı listesine giren bu kitablarla
HAYAT BİLGİSİ DERSLERİ de kitabsızlıktan kurtuldu.
Her kitab 30 kuruştur. Okul Kooperatiflerine % 20 tenzilât.
BİR YAYINEVİ — Posta kutusu 11 — İstanbul

Şehir haberleri

Gecekonduların vaziyeti

Eskiler şimdilik yıkılmıyacak, yenileri de yapılamıyacak

Gecekondu evleri hakkında Vilâyet, kaymakamlara bir tebliğ göndererek, bunlardan yapılmış olanların şimdilik yıkırılmamasını, fakat yenilerinin yapılmasına da müsaade edilmemesini ve yapılmış olanların daimî surette sıhhî kontrola tâbi tutulmasını istemiştir.

Diğer taraftan halk evleri inşası için geniş arazi üzerinde incelemeler yapan Belediye Fen Heyeti Müdürü ile Kredi Fonsiye Bankası müdürlerinden mürekkeb bir heyet yaptıkları incelemelere dair raporlarını vermişlerdir. Bu raporlara nazaran ucuz evler Aksarayda Hekimalipaşa yangın yeri ve bostanlarlie, Feriköy mezarlığı civarındaki geniş arazide ve Bakırköy ilerisinde Topkapıya ve asfalta yakın İncirli mevkiinde mevcud geniş arazi üzerinde inşa edilebilecektir. Bu arazi Maliyeden ve Evkaftan istenecektir. Belediyenin yaptığı tetkiklere göre kara taştan ve püskürtme sıvadan inşa edilecek iki oda, bir hol, bir mutfakla bir halâdan mürekkeb evlerin üç bin liraya çıkacağı umulmaktadır. Bu evler ya satılacak, yahud da muayyen bir bedelle kiraya verilecektir. Hükûmet bu işe önem verdiği cihetle yakında gereken faaliyete geçileceği umulmaktadır.

Pan-Amerikan uçakları Şama gidiyor

Türkiyeye hava seferleri yapmakta olan Pan Amerikan uçakları havanın yağmurlu ve sisli olduğu zamanlar Yeşilköy hava meydanına inememekte idiler. Önümüzdeki kış mevsiminde bu durum daha gayrimüsaid bir şekil alacağından Pan Amerikan tayyareleri, kış imtidadınca yurdumuza uğramıyacaklardır. Bu sebeble Londradan gelecek ve oraya gidecek olan Pan Amerikan uçakları Şama uğrıyacaklardır. Pan Amerikan uçak seferleri münasebetile şehrimizde bulunan iki ekipten biri faaliyetini tatil ederek pek yakında Şama gidecektir.

Dil bayramı

Türk Dil Kurultayı toplantısının 15 inci yıldönümü, 26 eylûl 947 cuma günü saat 20.30 da Eminönü Halkevinde kutlanacaktır. Bu münasebetle Pertevniyal Lisesi edebiyat öğretmeni Cemal Gültekin bir konferans verecek ve müteakiben eski ve yeni dilden muhtelif şiirler okunacaktır. Giriş serbesttir.

Kok kömürü tevziatı

Kış mevsiminin yaklaşması dolayısile kışlık kömürlerini alamıyan halka bir an evvel tevziat yapılabilmesi için Kömür Tevzi Müessesesince faaliyete geçilmiştir. Bu cümleden olmak üzere tevzi müessesesi emrine verilen 4 şilep daimî olarak havzadan kömür taşıyacaktır 15 haziradan bugüne kadar kömür almak üzere Kömür Tevzi Müessesesince 87 bin beyanname sahibi davet edilmişse de bunlardan 43 bin kişi kömür alamamıştır. Şehrimizdeki beyanname sahiblerinin mecmuu 120 bin kişi olup, kaloriferli apartımanlar bu miktarın dışındadır.

Limanımıza getirilen mallar

Son bir hafta içinde muhtelif milletlere mensub 4 şilep limanımıza külliyetli miktarda mal getirmiştir. Bunlardan Bulgar bandıralı «Mali» şilepi ile 200 ton sığır derisi, 2573 kilo yün, İsveç bandıralı «Boraland» ile 500 ton kâğıd, gene İsveç bayraklı «Forsvik» şilepi ile 300 ton kadar pencere camı, bir kibrit makinesi, tütün bıçağı vesaire gelmiştir.

İplik Dokuma Müessesesinin murakabesi

İplik Dokuma Müessesesinin 947 senesi satış muamelâtının murakabesine karar verilmiştir. Bakanlık müfettişleri birkaç güne kadar müesseseyi teftişe tâbi tutacaklardır. İplik ve Dokuma Müesseseleri satış müdürü Muhtarla, Toptan Mağazaları müdürü Lâtif Erener istifa etmişlerse de, istifaları şimdilik kabul edilmemiştir.

İstanbul şehrinin bütçesi

İstanbul Şehir Meclisi ekimin birinci çarşamba günü toplanarak bütçenin tetkikine başlıyacağı cihetle Daimî Encümen Valinin de iştirakile, meclise verilecek olan bütçenin konuşulmasına başlamıştır. Bütçenin 19 milyon lira açıkla meclise verilerek bu açığın kapatılması için hükûmetin gelir kaynakları vâdinde bulunduğu ve Büyük Millet Meclisinin toplantısında bu gelir kanunlarının çıkarılacağı ümidi izhar edileceği anlaşılmaktadır.

Şüpheli bir ölüm

İzmirden şehrimize gelen Kadeş vapuru yolcularından Bilâl Aska, vapurda fenalaşmış ve kaldırıldığı Beyoğlu Hastanesinde ölmüştür. Bilâlin ölümü şüpheli görüldüğünden cesedi Morga kaldırılmıştır.

Temyiz edilen dava

«Lânet olsun» başlıklı bir yazıda hükûmetin manevî şahsiyetini tahkir ettiği iddiasile İkinci Ağırceza Mahkemesine verilen «Ergenekon» mecmuası sahibi Nurullah Barıman ve yazı sahibi Fahriye Yılanlıoğlu geçenlerde beraet etmişlerdi. Savcılık bu kararı dün temyiz etmiştir.

DEMOKRASİ DAVALARI

Bir istifanın muhtemel sebebleri ve mantık

Yazan: Şükrü Kaya

Hükûmete güven oyu, arkasından da Başbakana istediği Vekilleri değiştirmek yetkisi veren parti çoğunluğu acaba, kabinesini desteklemek istediği o Başbakanın yirmi dört saat içinde iktidardan çekilmek zorunda kalacağını gerçekten sezememiş miydi? Sezseydi ne olacaktı? Sezmemiş de ne olmuş?

O günlerin ve gecelerin tutanakları yayınlanmadığı için münakaşaların konusu, lehte aleyhte söylenen sözlerin, yapılan tarizlerin taarruzların, verilen karşılıkların mahiyeti, takrirlerin metni, kararların mucib sebebleri doğru dürüst hâlâ bilinmiyor. Partinin bildirdiği, mağlûbiyetleri gizlemek istiyen harb tebliğleri gibi keke ve kısa; gazete haberleri bol, fakat birbirine pek zıd, dedikodular da pek dallı budaklı ama doğrusu aşırı derecede de mübalâğalı.

Böyle karışık ve bu kadar sakat malzeme ile sağalm bir mantık yapısı kurarak zihinleri kurcalayan soralara cevab aramaya kalkışmak -insanın içinde uyanan merakı oyalamak için dahi olsahatalı bir özenti olmaktan ileri gidemez.

Bu kadar meçhullü ve esrarlı politik bir muammayı çözmek için eskiler ya istihareye yatarlar, ya fala bakarlar, yahud da remil atarlarmış.

İdeal demokrasi mucizesinin ilk ve şimdilik son vatanı olan eski Yunanistanda böyle gizli kapaklı politik olayları; yabancı ve meçhul diyarlarda yüzyıllarca önce geçmiş ve artık hiçbir kimseyi ilgilendirmiyen olmuş bitmiş, gelmiş geçmiş bir vâkıa farzederler, tamamile nazarî bir tez haline koyarlar; mantık kaidelerine uygun sübjektif fikir spekülâsyonlarile yani akıl yordamile, fanilerden gizlenmek istenen hakikat muammasını bulmaya çalışırlarmış.

Vaktile sofizm filozofisine yol açan bu retorik (Rhetorique) usulün; mantık oyunlarile aklın ve gerçeğin yolunu keserek uzun zamanlar ve çok defalar insanları aldattığı ve hakikatlerden uzaklaştırdığı malûmdur. Fakat hakikatin kendisi düştüğü kuyudan çıkarılıncıya kadar, çıkmazlar ve açmazlar içinde yol arayan zihinleri oyalamak için hale ve ahvale bundan daha uygun bir çare de kalmamış gibidir.

İmdi, hakikatine varılmak istenilen faraziye (hypothèse) neydi? «Bir memleketin idaresinde hâkim sayılan bir parti çoğunlukla güven oyu verdiği ve diğer bir kararla da tazelemek ve kuvvetlendirmek istediği bir hükûmet başkanının güven oyu ve yenilenme salâhiyeti istedikten ve aldıktan yirmi dört saat sonra gene kendi arzusile işten çekileceğini o parti farz ve tahmin edebilir miydi?»

Devlet idaresi sanatı, «kuvvetlerin mukayesesi, ihtimal ve imkânların muhakemesile gelecekteki olayları evvelinden tahmin ederek memleketin ve milletin menfaatine en uygun tedbirleri vaktinde bulmak ve almak melekesidir» diye tarif edilir. Bulunduğu muhitin özel şartlarile beraber, muhitlere ve heyetlere nafiz şahısların da huylarını, hünerlerini, nüfuz ve kudretlerini en iyi bilmesi lâzım gelen ve devlet idaresinden en son mesul olan bir partinin yirmi dört saat içinde vuku bulacak bir hâdiseyi kestirememesi sağduyunun kabul ve hazmedemiyeceği bir faraziyedir. Seçkin ve yüksek bir heyetin gaflette ittifakına ihtimal vermek, kendilerine karşı emniyetsizlik şüphesi uyandıran yersiz bir iddia, aşırı bir saygısızlık olur. Başbakanın istifa edeceğini bilerek güven oyu verilmiş olması da akla getirilmemelidir. Çünkü işten çekilmeye önceden karar veren bir hükûmet başkanının istifa niyetini gizliyerek partisinden güven oyu istemesi ve sonra da istifa edivererek güven oyuna iştirak eden elleri havada bırakması tasavvuru güç olduğu kadar, faydası da meşkûk bir harekettir. Dürüstlüğile tanınmış hiçbir hükûmet adamına böyle manasız ve faydasız bir manevra isnad edilemez.

Kuvvetile, zaafile, istifası tasavvurile asla ilgilenmiyerek bir hükûmet başkanına güven oyu veren bir partinin gizli, açık bütün engellere, müşküllere rağmen onu hiç olmazsa Meclis açılıncıya kadar, kısa bir müddet için daha işbaşında tutabilecek kudrette olduğuna herkesten önce kendisinin inanması ve güvenmesi lâzımdır. Aksini düşünmek karşı saflarda yapılan propagandaların, polemiklerin tesiri altında, sinir gerginliği ve kafa kızgınlığile, kaçınılması mümkün olmıyan buhranların göze alındığına ihtimal vermek demektir.

Memleketin iç ve dış politikasının, ekonomik ve sosyal davalarının bin bir çeşidli münakaşalarına son hükmünü veren, kanunların hayatı kadar şahısların da talihine hâkim olan mümtaz mevkiil. yüksek kudretli bir areopajın sonu meçhul ve tehlikeli avantürlere girişeceğine de akıl erdirmek mümkün değildir.

O halde?..

O halde!.. Tek bir ihtimal kalıyor. O da; Tanrı şifalar versin, resmî teyidlere rağmen kimsenin inanmadığı giden Başbakanın rahatsızlığı paradoksu.

Ş. KAYA

HEM NALINA MIHINA

Bir deniz kazasından alınacak ders

Geçenlerde Kızkulesi açıklarında Denizyolları İdaresinin 60 numaralı vapuru ile Tekel İdaresinin bir motörü çarpıştı. Motör battı ve mürettebatından da üç denizci boğuldu. Kazadan kimin mesul olduğunu anlamak için yapılan teknik tetkikler neticesinde, 60 numaralı vapur kaptanının mesuliyeti olduğu neticesine varıldı ve kaptan tevkif edildi. Mahkemenin vereceği karara intizaren, kazanın mesuliyeti hakkında bir şey söyliyecek değiliz. Elbette İsmail Kaptan kendini müdafaa edecek ve mahkeme de kararını verecektir.

Acaba kaptanın mesuliyetini hafifletecek, hattâ beraetine bile hükmettirecek sebeb yok mudur?

Fikrimce vardır. Denizyolları şehir hatlarında çalışan kaptanların, çarkçıların ve bütün mürettebatın günde kaç saat çalıştıklarını biliyor musunuz? 8, nihayet 10 saat diyeceksiniz değil mi? Bir hayli daha çıkmanızı rica ederim. Sizi yormamak için söyliyeyim ki günde 18 saatten fazla çalışanları vardır.

Arasıra, şehir hatları vapurlarının kaptanları ve çarkçılarile görüşürüm. Bu kazadan sonra, görüştüklerim şöyle diyorlar:

«— Allah hepimizi ve halkımızı bu gibi kazalardan muhafaza buyursun. Çünkü bu çalışma tarzı, bu uykusuzluk böyle devam ederse hepimizin sonu, günün birinde bir kaza yaparak mahkemeye düşmek ve belki de hapse girmek olacaktır. Şehir hatlarında çalışan vapurların onda sekizi, her sabah, saat 5 te, bazan daha evvel işe başlarlar ve geceyarısında bağlarlar. Bu kadar uzun süren ağır ve mesuliyetli bir çalışmanın verdiği yorgunluk, uykusuzluk dikkat hassamızı çok hırpalamakta, bizi manen ve maddeten zayıf düşürmektedir.

Maişet derdi bir yandan, aşırı yorgunluk öteyandan dikkat ve karar süratı kabiliyetlerimizi son derece azaltıyor. Zavallı İsmail Kaptan, o kazaya sebeb olduğu anda, kimbilir, uykusuzluktan ve yorgunluktan ne halde idi?

Nihayet iflâs etmiş bir vaziyete düşen eski Halic Şirketi bile kaptanlarını, çarkçılarını sekiz saatten fazla çalıştırmazdı. Mesai saatini dolduranlar, ilk yanaştıkları iskelelerde gemiyi diğer arkadaşlarına teslim ederek hak ettikleri istirahate çekilirlerdi. Ertesi gün uyumuş, dinlenmiş ve zinde olarak tekrar vazife alırlardı.

Şehir hatları vapurlarında, bu kadar yorucu ve yıpratıcı bir şekilde çalışan bizlerin yüzde 30 undan fazlası, muhtelif hastalıklardan mustaribiz. Siz ki daima denizcilerin hukukunu müdafaa edersiniz. Şu acıklı kaza vesilesile bizim halimizi büyüklerimize anlatın. Yorgunluktan, uykusuzluktan, bunların sebeb olduğu ve olacağı kazalardan, bu kazaların omuzlarımıza yüklenen ağır mesuliyetlerinden bizi kurtarın.»

Derd yanan denizcilerin halini, bana anlattıkları gibi, yazdım. 18 saat çalışma yüzünden husule gelen bitkinlik ileride daha büyük bir kazaya sebeb olabilir; yüzlerce, binlerce yolcu taşıyan vapurlardan biri bu yüzden, Allah göstermesin, batabilir. Dairelerde, masa başında iş gören memurlar 8 saat çalışırken denizde çalışanların şafaktan evvel işe başlayıp geceyarısı hizmetten çıkmaları hakka ve insafa da uymaz. Kaldı ki onların vazifeleri pek ağır ve mesuliyetlidir. Geçen pazar günü 68 numaralı vapurun Büyükdere ile Kirecburnu arasında uskur şaftlarından biri kırıldı. Pek sert bir rüzgâr esiyordu. Vapur az kalsın Büyükdere koyunda yatan bir sürü motör, yelkenli ve takanın üstüne çıkacaktı. Geminin kaptanı tek uskurla ve ustaca manevra yaparak Büyükdere iskelesine dönebildi. Önce büyük heyecana kapılan yolcular sonra sükûnet bularak başka vapura aktarma edildiler. Bu kaza, tek uskurlu bir gemide ve daha akıntılı ve kalabalık bir yerde olsaydı, çok fena bir netice vereceği muhakkaktı.

Denizde çalışan, vazifeleri ağır ve mesuliyetli olan insanları, bu kadar insafsızca yormıyalım. Yoksa çok feci kazalara avuç açmış oluruz.

BÜYÜK İKRAMİYE 1.500 Liradır
ve çeşidli ikramiyeler
Küçük hesabında 30 Eylûl 1947 ye kadar 50 Lira bulunanlar 28 Ekim 1947 keşidesine iştirak ettirileceklerdir.
ACELE EDİNİZ !..
TÜRKİYE GARANTİ BANKASI A.O.
Galata Bankalar Caddesi No. 27/29, Tel: 49402

25 Eylûl PERŞEMBE Matinelerden İtibaren
Pangaltı İNCİ Sinemasında
DÜŞMANA ÖLÜM
(Les Claudestins)
FRANSIZCA SÖZLÜ
SUZY CARRIER — GEORGES ROLLINS
Ateşler içinde sevişen ve Fransız mukavemet ordusunun kahramanlığını canlandıran iki gencin vatanperverliği.
İNCİ SİNEMASI Pangaltı

Sayın halkın göstermiş olduğu rağbet üzerine
YILDIZ SİNEMASI
ZEHİRLENEN RUHLAR
(HİTLER'S CHİLDEN)
Filmini bir hafta daha uzatmıştır.

Kadıköy SÜREYYA Sinemasında
BU AKŞAM
Sinema dünyasının en kudretli yıldızının ölmez şaheseri
GÜNAHKÂR KADIN
BETTE DAVİS — CLAUDE RAİN

HER AKŞAM Saat 21 de
SES TİYATROSUNDA
Hayali Oyunlar Üstadı Yüksek Sanatkâr
ZATİ SUNGUR'un
2 nci ve yeni program
Çarşamba, Cumartesi ve Pazar 15 te Matine

Sonbahar - Kışlık
KADIN-ERKEK
Her nevi Yerli ve Avrupa
KUMAŞ İHTİYACINIZI
Kumaş - İthalât T.A.Ş.
Çeşidlerini gördükten sonra tedarik etmeniz menfaatiniz iktizasındandır.
BAHÇEKAPI 28/32/34 No.

ATATÜRK-KARABEKİR
Hâdisesinin içyüzü yarın gene fevkalâde sayılarından birisini neşreden
MİLLET
te

Öğle ve Akşam Yemeklerinizi
SARIYERDE
CANLI BALIK'ta
Yiyiniz.
Daha Neşeli ve Sıhhatli Olursunuz.

YARINKİ
MİLLET
te büyük millî facia üzerinde
HASAN SAKAYA
bazı hatırlatmalar vardır.

SİBİR marka
hakikî VEJETALİN yağı
Kızartma - Yemek ve Tatlılarda
Nefis ve Ucuzdur. Tel: 20280

CUMHURİYET
Nüshası 10 kuruştur.

Abone Şeraiti	Türkiye için	Hariç için
Bir aylık	300 Kr.	600 Kr.
Üç aylık	800 »	1600 »
Altı aylık	1500 »	2900 »
Senelik	2800 »	5400 »

DİKKAT
Gazetemiz gönderilen evrak ve yazılar neşredilsin edilmesin iade olunmaz. İlânlardan mesuliyet kabul edilmez.

Acele işe şeytan karışır

Eski Ticaret Bakanı İzmirden İstanbula geldiği zaman gazetecilere, hakkındaki dedikodulara cevab vermek için Meclisin açılmasını beklediğini söylemiş.

Aklıma bir fıkra geldi.

Bektaşı, bir akşam üstü, rakıcağızını almış, «bu akşam da şöyle bir kırlık yerde demleneyim» demiş, Karacaahmed mezarlığının yolunu tutmuş. Bir yer beğenmiş, oturmuş, şişesini, Allah ne verdi ise mezesini önüne koymuş, başlamış çekiştirmeğe. Bir, bir daha, derken karşıdan bir delikalı sökün etmiş. Hızlı hızlı yürüyerek, bektaşinin önünden geçmiş.

Baba erenler, bu ahiret diyarındaki kır safasını kendi icad ettiği halde, zâhir kendisi de beğenmemiş, yalnızlıktan içine kasvet basmış olacak ki, delikanlıya seslenmiş:

— Evlâd, azıcık bakarmısın?

Yolcu durmuş, arkasına dönüp bakmış.

— Ne istedin efendi baba, demiş.

Bektaşi, elile onu yanına çağırmış, ikramda bulunmuş.

— Gel, bir kadeh rakımı iç.

— Kabil değil, işim var, gelemem.

— Ne çıkar a canım! İşine biraz geç gidersin.

— Olamaz. İşim çok acele, durursam yarıda kalır.

GELİŞİ GÜZEL

Yazan: Hamdi Varoğlu

Bektaşi gülümsemiş, başını sallamış, elini uzatıp etrafındaki mezar taşlarını göstermiş:

— Şu mezar taşlarını görüyor musun? demiş.

— Evet, görüyorum; ne olacak?

— Bunların altında yatanların hepsinin acele işleri vardı, evlâd. Hepsi de işlerini yarıda bıraktılar.

Eski Ticaret Bakanı, acele işe düşman bektaşinin bu fıkrasını işitmişe benziyor. Acele yok. Zaten şeytan karışmış olan işini, bir de kendisi aceleye getirmek niyetinde değil. Hele Meclis açılsın, kendisine sıra gelsin, bir şeyler sorulsun, o da o zaman cevab verir elbette. Gün ola, harman ola!

Gece kondular

İsim babalığı gazetecilere nasib olan şu gece kondular. bütün memlekete yürek üzüntüsü oldu. Vakıflar idaresi, saçını başını yolarak:

— Arsalarım gitti, adostlar, yetişin! diye imdad çağırıyor.

Sıhhat müdürlüğü, gece konduların bu gidişle mikrob yuvası haline geleceğini söylüyor. Belediye, tavşana kaç, tazıya tut siyaseti takibine karar vermiş. bir yandan, ev sahiblerine:

— Siz hiç merak etmeyin. Elbirliğile ev yapıp sizi içine yerleştireceğiz, o zamana kadar, safayı hatırla oturun!

Diyor, öte yandan, kazma kürek, çatır çatır ev yıktırıyor. Gece konduların sahibleri de, işi gücü bırakmışlar, kapı kapı dolaşıp derlerine çare aramakla meşguller.

Hangi taraf dinlense, haklı o.

Gece kondunun sahibi, sokakta yatıp kalkamıyacağı için, dört buçuk tahta parçasile, bir kulübecik çatıp içine barınmakta haklı.

Evkaf, sahib olduğu arsaları ceffelkalem işgal edenlere içerlemekte haklı.

Sağlık müdürü, salgın hastalıkları önlemek istediği için haklı.

Belediye ,zaten idarei maslahatçılıktan ibaret olan siyasetini güttüğü için haklı.

Dünyada bunun kadar çapraşık dava görülmüş değildir. Yık bir türlü; yıkma, bir türlü.

Galiba, gene en iyi çareyi tatbik eden, Belediye. Kendisine sorarsanız, gece kondulara el sürdüğü yok; mal sahiblerinin ise feryadı âsümanı inletiyor.

Belediyenin şanına layık olan da, doğrusu, budur.

Şehrin gölü var, borusu var, makinesi, tesisatı, musluğu var, suyu yok. Caddesi, kaldırımı, sokağı, temizlik amelesi var, temizliği yok.

Nizamları, tarifeleri, ceza usulleri, belediye zabıtası var, halkın esnaf elinden huzuru yok.

Otobüsü, tramvayı var, oturacak yeri yok.

Bütçesi, kadrosu, memuru var, tahsisatı yok.

Tüneli var, kayışı yok, fabrikası var, gazi yok.

Şimdi de gece konduları var, ne yapacağını bildiği yok. Tam belediyelik iş!

* * *

Fakat ne hazin şey, yarabbi!

Mimaride, cihanın parmak ısırdığı şaheserler yaratmış: kapılarına ayrı, pencerelerine ayrı, tavanlarına, duvarlarına, raflarına, hücrelerine ayrı birer yüksek sanat zevki katmasını bilmiş; bütün memlekette adı hayranlıkla anılan birer güzel sanat incisi demeğe sezâ eşraf konakları kurmuş; dağ başlarına, yüzlerce yolcuyu barındıran kervansaraylar oturtmuş; mesken hibe etmeği an'ane haline koymuş, ev sahibliğini memleket sahibliği ile atbaşı beraber giden bir icab saymış; icar bedeli ödeyerek başkasının evinde oturmağa «kira köşesinde sürünmek» diyecek kadar hor bakmış bir milletin, daha düne gelinceye kadar payitaht olarak kullandığı İstanbul şehrindeki şu manzaraya bakınız: Kendi halinde yüzlerce aile, başını sokacak bir dam altı bulamadığı için kimin malı olduğunu sormağa bile lüzum görmeden arsa gasbediyor, içine tenekeden tahta parçasından bir kovuk yapıp, sığınmağa uğraşıyor!

Cemiyet davaları arasında, «gece kondu» meselesinin pek yüz kızartıcı bir mesele olduğuna inanıp, ne yapacaksak yapalım.

SON HABERLER

Siyasi İcmal

Mısırın Güvenlik Konseyine gitmekten öğrendikleri

Mısır Başbakanı Nokraşi Paşanın Kahireye döndüğündenberi söylediği sözler, Mısırın Güvenlik Konseyinden bir hayli mühim dersler almış olduğunu belirtmektedir. Mısırın konseyden dileği, İngiliz-Mısır ihtilâfının hallolunması idi ve Nokraşi Paşa bu meselenin hallini sağlamak için büyük bir gayret sarfetmiştir. Mısır halkı bu teşebbüsleri azami dikkatle takib etmiş ve Mısır murahhaslarının ellerinden geleni yapmış olduklarını görmüş olduğu için Nokraşi Paşanın gayreti büyük takdirlerle karşılanmış ve Mısır halkı davasının bu kıymetli mücahidinden hararetli sevgisini esirgememiştir.

Nokraşi Paşanın Mısıra döndükten sonra söylediği sözlerin en mühimmi, Mısırlıları her şeyden önce kuvvetli bir ordu kurmağa davet etmektir. Nokraşi Paşanın kuvvetli bir ordu kurmak istemekten maksadı, icab ettiği anda harbe girmek, yahd icab ettiği sırada herhangi bir tarafa karşı meydan okumak değildir, fakat Mısır, kendini müdafaaya muktedirdir, dediği zaman, bunun bir hakikat olduğunu belirtmek ve icabında bu hakikati isbat etmektir.

Mısır, bir müdafaa kurmak yolunda mühim adımlar atmış olmakla beraber henüz bu müdafaayı geliştirmemiş ve istediği seviyeye vardırmamış bulunuyor. Bunun birçok sebebleri bulunduğu şüphe götürmez. Fakat bunların en mühimmi 1936 muahedesinin Mısıra yüklediği bir takım mecburiyetlerdir. Çünkü 1936 muahedesi Mısırın ancak İngiltere tarafından yapılacak yardımla müdafaasını geliştirmesini gerekleştirmekte ve Mısır da bunu kabul etmiş bulunmaktadır. Onun için Mısırın müdafaasını istediği gibi kurması için, 1936 muahedesinin değiştirilmesi, yahud yürürlükten kaldırılması icab eder. Gerçi Mısırın şimdiki görüşüne göre 1936 muahedesi vazifesini tamamile yapmış ve artık yürürlükte durmasını gerekleştirecek bir sebeb kalmamıştır, fakat Mısır, henüz bu muahedenin mefsuhiyetini ilân etmemiştir. Belki onun bundan sonra atacağı ilk adım bu olacak ve böylece Mısır, müdafaasını istediği gibi kurmak hürriyetini elde edecektir.

Her ne olursa olsun Mısırın Güvenlik Konseyine başvurduktan sonra her şeyden fazla yeni ve kuvvetli bir müdafaa kurmak işini en başa geçirmek istediğini belirtmesi, Güvenlik Konseyine gidip gelmenin hiç de boşa gitmediğine delâlet eder.

Esasen Nokraş Paşanın Amerikada bulunduğu sırada bu bahse çok büyük değer verdiği ve Amerikanın yardımını da temin için çalıştığı bildirilmekte idi. Demek ki Mısırlılar, bu işe süratle teşebbüs etmek ve bir taraftan memleketlerini, diğer taraftan Süveyş Kanalı gibi büyük ve son derece mühim bir hedefi müdafaaya yetecek derecede kuvvet hazırlamak hususunda vakit kaçırmamak niyetindedirler.

Mısırın zengin kaynaklarile mütemadiyen artmakta olan nüfusu muhakkak ki bu işi süratle başarabilir.

Mısırı kaplayan millî heyecan da müdafaa işinin süratle başarılmasını sağlıyacak en mühim kaynaklardandır.

Mısırın Güvenlik Konseyinden aldığı en mühim ders budur, ve onun bu dersten azami derecede faydalanması yalnız kendi emniyeti bakımından değil, bütün Ortaşarkın emniyeti bakımından çok ehemmiyetlidir.

Ömer Rıza DOĞRUL

Vişinski Amerikaya tekrar hücum etti

— Baştarafı 1 inci sahifede —

essür duyduğunu belirtmiş ve demiştir ki:

«— Birleşik Amerikanın takındığı tavır, dünyada barış ve güvenliğin teessüsünü güçleştirmekten başka bir şeye yaramamaktadır.»

Vişinski, Kore meselesinin Genel Kurula sunulması hakkında Birleşik Amerika tarafından yapılan teklife de itiraz etmiştir.

Daha sonra söz alan Avustralya murahhası Doktor Evatt, İtalya ve Kore meselelerinin Genel Kurula sunulması lüzumu üzerinde ısrar etmiştir.

Vişinski'nin hücumları

Flushing Meadows 23 (A.P.) — Trygve Lie'nin büyük devletleri, barış menfaatine, aralarındaki anlaşmazlıklara son vermeğe davet eden demecinden sonra söz alan Sovyet delegesi Andrei Vişinski, Birleşik Amerika aleyhinde yeniden taarruza geçmiş ve Marshall'ı Kore meselesi hakkında «hakikate uymıyan bir izahat» vermiş olmakla itham etmiştir.

Rusyasız Birleşmiş Milletler

Flushing Meadows 23 (A.P.) — Associated Press muhabiri Harry Lauck bildiriyor:

Yüksek mevki sahibi bir Sovyet siyaset adamının bugün söylediğine göre, Rusya ile peyklerinin, Marshall tarafından teklif edilen «küçük genel kurul» a boykot ilân etmeleri ve bu suretle Birleşmiş Milletler Kurumunun istikbalini tehlikeye düşürmeleri ihtimali vardır. Bu kaynak, Rusyanın bu teklife gerek komitede, gerek Genel Kuruldaki müzakerelerde şiddetle itirazda bulunacağını, bu mücadeleyi kaybettiği takdirde de Amerikayı «hayrette bırakacak bir şey» yapacağını söylemiş ve bunun «küçük genel kurul» a karşı boykot ilân etmek olacağını bildirmiştir.

Bütün Birleşmiş Milletler azasının iştirakile daimî bir genel kurul mahiyetinde olacak olan bu yeni mekanizmaya Vişinski'nin itiraz ettiği ve böyle bir şeyin Anayasaya aykırı olduğunu ileri sürdüğü hatırlanacak olursa, Rusyanın bu kurula iştirak etmiyeceği gibi onun kararlarını da dinlemiyeceğine kuvvetle ihtimal verilebilir; zira, Rusya, vesayet komitesinin de Anayasaya aykırı olduğunu ileri sürerek bu komiteye karşı boykot ilân etmişti. Bu takdirde Rusyasız bir Birleşmiş Milletler Kurumuna doğru ilk adım atılmış olacaktır.

Bununla beraber, Marshall teklifinin Genel Kurulda nasıl bir münakaşaya yol açacağı hakkında henüz mütaleada bulunmanın vakitsiz olacağı kaydedilmektedir.

Trygve Lie'nin nutku

Flushing Meadows 23 (A.P.) — Birleşmiş Milletler Genel Kurulu bugün Türkiye saatile 18.15 te toplanmıştır. İlk olarak Ekuador delegesi söz almış ve bir hafta süren açılış müzakerelerinin hitamı münasebetile bir demeç veren Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Trygve Lie doğrudan doğruya büyük devletlere hitab ederek, doğu ile batı arasındaki anlaşmazlıkların bütün dünyada korku ve nefret uyandırdığını beyan etmiştir.

Genel Sekreter ezcümle şunları söylemiştir:

«— Barış için elzem olan şartlardan biri de, değişik içtimaî sistemler ve ayrı menfaatler güden devletlerin bir arada yaşayabilmeleri ve çalışabilmeleridir. Bu itibarla siyasî müzakerelerde uzlaşma esası gözönünde tutulmalıdır.

Büyük devletler arasındaki anlaşmazlıklar henüz Birleşmiş Milletler Teşkilâtı mevcudiyetini tehlikeye düşürecek safhaya gelmemişse de, faaliyetlerine engel olmaktadır. Bu anlaşmazlıkların bir harbe yol açacak kadar ileri gitmesine müsaade edilebileceği düşüncesine dahi tahammül etmemiz doğru değildir.»

Doğu Akdeniz meselesi

New-York, 23 (a.a.) — Britanova Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Birleşmiş Milletler Genel Kurulundaki umumî müzakereler, Doğu Akdeniz bölgesinin dikkati çekmekte olduğunu açıkça göstermiştir. Buradaki müşahidlerin bir çoğunun fikrine göre Genel kurulun bu toplantısı yalnız doğu Akdenizin istikrarı için değil, aynı zamanda Birleşmiş Milletler teşkilâtının istikbali için de çetin bir imtihan olacaktır

Yunan meselesi

Flushing Meadows 23 (a.a.) — Birleşmiş Milletler Kurulu genel oturumu bu sabahki toplantısında Yunan meselesinin gündemde bulunmasına 6 muhalif ve 9 müstenkife karşı 38 oyla karar vermiştir.

İtalya barış andlaşması

Flushing Meadows 23 (a.a.)— Birleşmiş Milletler Kurulu İtalya ile yapılan barış andlaşmasının tekrar gözden geçirilmesini 8 muhalif ve 19 müstenkife karşı 22 oyla kararlaştırmıştır.

Rusya aldanıyor

Morgantown (Doğu Virginie) 23 (a.a.) — General Eisenhower, Virginie Üniversitesi fahrî doktorluğu payesinin kendine tevcihi münasebetile yapılan törende basına beyanatta bulunarak şöyle demiştir:

«Sovyet Rusyanın dünya işlerinde tamamile menfî bir durum almakla kendi menfaatleri aleyhinde hareket etmekte olduğu ve aldanmakta bulunduğu intibaını taşıyorum.»

BİR DAKİKA:

Çare bulan olmadı

Dikkat ediyor musunuz? Son zamanlarda bir zehirlenmedir gidiyor. Belediyemizin kontrol ciddiyeti (!) sayesinde «zehirlenme» nezle gibi, grip gibi sari bir hal aldı. Su içti, zehirlendi. Mahallebi yedi, zehirlendi. Çorba zehir, pilâv zehir, meşhur dermason fasulyesi zehir.

Hayatın zehir gibi olduğuna bundan daha iyi misal olmaz. Dün genc bir öğretmen de pasta yemiş, tabiî zehirlenmiş ve ölmüş.

İdaresizlik, teşkilâtsızlık, iş bilmezlik, bakın bizi ne günlere sürükledi: Yemezsek açlıktan, yersek zehirlenmekten ölüyoruz! — D.N.

Başmurahhasımızın söylemediklerini biz söylüyoruz

— Başmakaleden devam —

tanda, mürteci mahfiller tarafından basında, radyoda ve sinemalarda sulhçu ve demokratik milletler aleyhinde tahrikâtı ihtiva eden demeçler neşretmek suretile yeni bir harb yolunda yapılan câniyane propagandayı takbih eder.»

Bolşevik murahhası, takririnin ikinci maddesinde, «böyle propagandaya müsamaha göstermek ve hele teşvik etmek, önüne geçilmez bir surette, üçüncü bir dünya harbine götürür» diyor ve üçüncü maddede de «Birleşmiş Milletler Derneğinin, her ne şekilde olursa olsun harb propagandası yapılmasını cinayetle tecrim ederek yasak etmesini» ve derneğin, bu harb propagandalarını «ortadan kaldırmak üzere tedbir almalarını bütün memleketlerin hükûmetlerinden istemesini» lüzumlu görüyordu.

Delegemiz, Vişinski'nin Türkiyede harb yolunda câniyane propagandalar yapıldığı iftirasına da hiç temas etmemiştir ki asıl bu câniyane isnadı şiddetle reddetmek gerekti. Bu reddi, murahhasımızın cevabı arasında boşuna arayıp durduk.

Selim Sarper buna cevab vermemiştir ama biz cevab verebiliriz. Hem de tedafüî bir cevab değil, Vişinskinin usulile taarruzî bir cevab:

1 — Türkiye, İkinci Dünya Harbinden evvel, daima bir barış siyaseti takib ederken Sovyet Rusya harb tanrısı Hitler'le bir dostluk paktı imzalıyarak bu harbin patlamasına yardım etmiştir ve Polonyaya arkadan saldırarak nazilerle birlikte bu memleketi taksim etmiştir.

2 — Türkiye, harb içinde, barış siyasetinden ayrılmazken Sovyet Rusya, küçük Baltık devletlerini istilâ ve ilhak etmiştir.

3 — Türkiye, kendi çevresinde, bir barış amili iken Sovyet Rusya, Finlandiyaya saldırarak bu memleketin bir kısmını zorla almıştır.

4 — Türkiye, 1940 ta yapyalnız kalan İngiltereye bağlılığını ve dostluğunu, Almanlarla Rusların müşterek yaptıkları tazyik ve tehdidlere göğüs gererek devam ettirirken Sovyet Rusya, İngiliz delegesi Mc Neil'in söylediği gibi, Londrayı bombalıyan Alman uçaklarına benzin vermiştir.

5 — Türkiye, Balkanlarda barışı muhafaza etmek için bütün kuvvetile çalışırken, Sovyet Rusya Rumanyayı sıkboğaz ederek Besarabya ve şimal Bukovinayı istilâ ve ilhak etmiştir.

6 — Türkiye, harb içinde, hem Türk barışını koruyarak, hem de Müttefiklere muzahir bir tarafsızlık takib ederek onlara en kıymetli yardımı yapmış ve Balkanlarla Yakın ve Ortadoğunun harb sahnesi olmasını önlemişti. Buna mukabil Sovyet Rusya, Türkiyenin de harbe girmesini -ileride yardım bahanesile memleketimizi istilâ etmek gibi bir ihtirasla- isteyip durmuştu. Bugün bile bolşevik propagandası Türkiyenin o zaman, barışı muhafaza ederek harbe girmemiş olmasını aleyhimizde bir propaganda silâhı ve sinir harbi taarruzu olarak kullanmağa devam etmektedir.

7 — Türkiye, harbden sonra da Birleşmiş Milletler camiası içinde, daima barış, hak ve adalet ve demokrasi prensiplerine tam bir sadakat gösterirken Sovyet Rusya, dünya barışını tehdid eden, hak ve adalet yerine tahakküm ve istilâ peşinde koşan, demokrasi yerine nazi ve faşist sistemlerinin en koyusunu tatbik eden bir devlet olarak ortada durmaktadır.

Birleşmiş Milletler Derneğindeki başmurahhasımız -her ne sebeble isebunları söylememiştir ama işte biz söylüyoruz. Böylece, Türkiyenin mi yoksa Sovyet Rusyanın mı harbci ve küçük milletlerin istiklâllerine ve demokrasiye düşman olduğunu lâfla değil, vakalarla isbat ediyoruz.

CUMHURİYET

Kozludaki faciaya iki işçinin ihmali sebeb oldu

— Baştarafı 1 inci sahifede —

18 kişidir. Bugün çıkarılan cesedler simsiyahtı. Saçları ve yüzleri yandığından tanınmaları hayli müşkül olmuştur. Cesedler, arkadaşları tarafından teşhis edildikten sonra gömülmektedir. Ereğli nin Güllük köyünden olan işçiler, ölenlerin ekseriyetini teşkil etmektedir. Köy küçük olduğu için ölenler arasında kardeşler ve kardeş çocukları vardır.

Savcının tahkikatına göre

Ereğli kömürleri işletmesi genel müdürü İhsan Soyak ve mühendisler, dün ve bugün hâdise mahallinden ayrılmamışlardır. Savcı yardımcılarından Zeki Yükselin, yaptığı tahkikat neticesinde hâdise hakkında verdiği izahata göre, grizu patlaması, emniyet memuru Mustafa ile barutçu Ahmed Durakın ihmal leri yüzünden vuku bulmuştur. Grizu miktarını lâğımcılara haber vermiyen Mustafa ,bu vazifesini yapmadığından, barutçu Ahmed Durak da, bu ölçülere bakmadan manyetoyu çalıştırdığından mes'ul durumdadırlar. Ahmed Durak, ateşlediği manyetonun üzerinde bulunmuştur. İnfilâktan en çok müteessir olan da bu iki işçidir. Araştırma ekipleri ve savcılık araştırmalarına devam et mektedir.

Ölenlerin isimleri

Bu feci kazada yaralanan ve ölen vatandaşların isimlerini bildiriyorum:

Ereğlinin Ramazanlı köyünden Durmuş Orman, Bayram Demirci, Küllük köyünden Niyazi Bozkurd, İsmail Aslan, Şaban Aslan, Halil Akkurd, Hüseyin Akkurd, Sami Özsoy, Hayreddin Aydın, Mustafa Aydın, Receb Aydın, Ramazan Aydın, Faik Karadağ, Mehmed Karakuş, Nazif Karakuş, Mehmed Ardıç, Nazım Harkin, Asım Ünlü, Hasbeyler köyünden Ali Acar (yaralıdır), Yassıviran köyünden Halil Yıldırım, Küllük köyünden Mustafa Aydın (yaralıdır), Bayram Özcan; Zonguldağın Karadere köyünden Tayyip Zengin, Eyüb Zengin, Mustafa Zengin, Mehmed Güngör, İdris Yeni, Hasan Coşkun, Osman Coşkun (Kardeş), Abdurrahman Topuz, Hasan Ceylân, Durdu Çakır, Osman Öztürk, Mustafa Sönmez; Devrekin Hisar köyünden Hâmid Özgün, İbircik köyünden Ahmed Durak; Çeltik köyünden Yunus Hasan Çelebi, Cemal Kocak, Selim Eliiyi, Niyazi Aydın, Tahir Saz, Satılmış İnan, Durmuş Ören; Vakfıkebirin Ruga köyünden Bayraktar Pirağa; Çikados köyünden Ahmed Güren, Ahmed Aslan, Sova köyünden Mehmed Özdemir.

Bütün cesedler çıkarıldıktan sonra büyük bir tören yapılacaktır.

Bir kaza daha

Bugün de Kandilli ve Çaydamarı ocaklarında taş düşmesile iki kişi ölmüştür. — **Ziya Işık**

Ekonomi Bakanlığının tebliği

Ankara 23 (a.a.) — Ekonomi Bakanlığından bildirilmiştir:

Zonguldak kömür havzasında vuku bulan ve 48 vatandaşın ölümü ve ikisinin ağır yaralanmasile neticelenen grizu kazası hakkında 23 eylûl 1947 sabahına kadar peyderpey toplanan malûmata nazaran çok elem ve üzüntü veren bu hâdise aşağıdaki şekilde cereyan etmiştir:

21/9/1947 akşamı saat 21-21.30 arasında Kozlu bölgesinin İncir harmanı bölümünde «140» kotunda Çaylar kuyusunda bir grizu iştial etmiş ve bir infilâk olmuştur. İnfilâk neticesinde bu kartiyede ve kazanın vuku bulduğu saate rastlıyan postada çalışan 105 işçiden şimdiye kadar 2 si dışarıda ölen 4 yaralı ve 14 ölü çıkarılmıştır. 55 işçi sağlam olduğuna göre geriye 32 ölü daha kaldığı tahmin edilmektedir.

İnfilâktan sonra ilk durumu tesbit için derhal ilgili bölüm ve ocak mühendisleri vak'a mahalline gitmişler ve kendilerini hemen takiben de müessese genel müdürü, bölge ekonomi müdürü, istihsal müdürü, bölge baş üst ve diğer mühendisleri tahlisiye ekiplerile birlikte ve gaz maskelerile kaza yerine inmişlerdir.

Bunlar, lüzumlu emniyet tertibatının alınmasına çalışmışlar ve ölüleri çıkarmak, yaralıları kurtarmak maksadile gerekli teşkilâtı kurmuşlardır. Gece 24 ten sonra kartiyede normal hava cereyanları temin edilmiş ve tahlisiye ekipleri faaliyete başlamışlar ve devam etmekte bulunmuşlardır.

Kartiyenin posta başçavuşu, emniyet çavuşu ve barutçusu ölenler arasında bulunduğundan kazanın hakikî sebebinin tahlil ve tesbiti mümkün olamamış, ancak bu sabah saat 8.30 da ölü barutçu ile bölge emniyet çavuşunun cesedleri yanyana ve ortalarında telleri takılmış manyato bulunuşu ve bunların yatış durumları infilâkın patlayıcı maddeleri ateşlerken vukua geldiği tahminini çok kuvvetlendirmektedir.

Bu duruma nazaran yazılı talimata rağmen, çalışma bacasının kontrol edilmemiş olması veya kontrol neticesine ehemmiyet verilmemiş bulunması gibi bir ihtimal variddir.

Teknik, idarî ve adlî tahkikata devam olunmaktadır.

Nisbeten derinde çalışan Kozlu bölgesinin bu kartiyesi, mühendis adedi ve emniyet işçileri bakımından diğer bölgelerden üstün bir durumda tutulduğu da bu arada belirtilmeğe değer.

Ölü yurddaşların ailelerine işçi sigortaları kurumu tarafından yapılacak kanunî yardım ve bağlanacak gelirler dışında aile efradı nazara alınmak üzere işletmece 2000-4000 lira arasında bir yardımın da derhal yapılması mukarrerdir.

Facia tam 140 metre derinlikte cereyan etti

— Baştarafı 1 inci sahifede —

yor. Bunların ikisi de yanık; feci bir şekilde parçalanan barutçu Ahmed Durakın üzerinden alınmış.

36 cesed çıkarıldı

İnfilâk, deniz seviyesinin 140 metre aşağısında vukua gelmiş. Görünüşte müthiş faciayı hissettirecek hiç bir şey yok. Yalnız bir kenarda, 12 tane tahta sandukâ duruyor. Toprağın altında, henüz çıkarılamamış 12 kişinin cesedleri mevcud. Yandaki bir paviyonda da müteaddid tahta masalar var. Çıkarılan cesedler, bunların üzerinde yıkanıyor. 36 cesed, Kozlu mezarlığının yakınında bulunan hususî kabre defnedildi. Defin işi tamamlanınca büyük bir tören yapılacak.

Ana ve babaların ıstırabı

Kozlu madenlerinin bugünkü halinden daha feci bir manzara tahayyül etmek güçtür. Analar, babalar, akrabalar, kimisi parçalanmış, kimisi yanmış cesedler arasında dolaşarak kaybettiklerini tanımağa çalışıyorlar. Bir baba, oğlunu teşhis ettiğini söyleyerek, defin numarası aldı. Lâkin biraz sonra gözleri dışarı uğramış bir halde dönerek, yanıldığını, oğlunun cesedinin başka bir cesed olduğunu söyledi. Zavallı ihtiyar, ne söylediğini bilmez bir haldeydi. Bir gece evvel kuyudakilerin aileleri, fenerlerle kaza yerinin başından ayrılmamışlardır.

Hâdiseye sebeb olan iki kurban

Söylenildiğine göre hâdiseye barutçu Ahmed Durak ile emniyet memuru bayraktar Pirağanın ihmalleri sebeb olmuştur. Kartiyenin başçavuşu Durmuş, grizu bulunması ihtimalini ileri sürerek, ocakta havanın, evvelâ vantilâtörlerle temizlenmesini söylemiş, lâkin barutçu buna lüzum görmiyerek, manyetoyu ateşlemiştir. Zavallı işçi, bu ihmalini yalnız kendi değil, arkadaşlarının da hayatile ödemiştir.

«Bu ne rezalet!»

Hâdiseden sonra İşletme Umum Müdürü İhsan Soyak, ocağa inmiş ve mühendislere bağırıp çağırarak:

«— Bu ne rezalet!» diye haykırmıştır.

Yaralılardan Ali anlatıyor

Bu akşam, kazadan kurtulan kâtib Ali Acarla hastanede görüştüm. Ali Acar, hâlâ müthiş felâketin tesiri altındadır ve:

«— Burnumdan o grizunun kokusu bir türlü gitmiyor.» diyip durmaktadır. Sol bacağı kırılan Ali Acar, hâdiseyi şöyle anlattı:

«— 332 numaralı yolun sağ tarafını puvante etmiştim, sol tarafa geçmek üzere kavis yerine gelince, Durmuş çavuşla karşılaştım. Durup bir müddet konuştuk. Sol tarafı puvante edeceğimi söyledim; «dur da beraber gidelim.» dedi. İşte bu sırada, müthiş bir infilâk oldu. Kendimi, o anda yerde buldum ve ne olduğunu farkedemez hale geldim. Zihnimi toparladığım zaman, etrafımın kapkaranlık olduğunu gördüm. Elimde cereyan lâmbası vardı. Lâkin kömür pasından simsiyahtı. Buna rağmen şurada, burada çöküntüler olduğunu farkettim. Puvantajını yaptığım sağ taraf, tamamile çökmüş ve arkadaşlarım içeride mahpus kalmışlardı.

Grizudan kurtulmak için

O zamana kadar grizuya tesadüf etmemiştim. Burnuma müthiş bir koku geldi. Ecelle karşı karşıya idim. Birden hatırıma, arkadaşlarımın grizu hakkında söyledikleri geldi:

«— Yerde sürünmeli ve bataklığa girmeli.» demişlerdi. Ben de öyle yaptım. Çamurların içinde süründüm. Ana yoldan giriş kapısına doğru ilerledim. Kırık bacağım sarkıyor ve müthiş ıstırab veriyordu. Buna rağmen, eğer durursam öleceğimi biliyordum. Biraz daha gayret sarfettim ve ellerinde şapkalarile bana doğru koşuşan arkadaşlara rastladım. Şükür Allaha kurtulmuştum.»

Tembelliği yüzünden kurtulan işçi

Kazadan kurtulan başka biri de, işçi İbrahim Aslandır. Lâkin bu amele, hayatını tembelliği yüzünden kurtarmıştır. O gün çavuş Niyazi ile iş yapıp yapmamak meselesinden kavga etmiş ve kızarak çekilip gitmiştir. Niyazi çavuş, kazada ölmüştür. İbrahim Aslan, şimdi Zonguldakta dolaşmakta, insanlardan kaçmakta, sadece: «Ben yaşıyorum.» deyip durmaktadır.

Durmuş Çavuş

Bugün Durmuş çavuşun evine de gittim. Bütün havzada çok sevilen çavuşun evi, basit bir köy evidir. Durmuş orada, aynı kazada ölen 18 yaşındaki kardeşi Bayramla beraber yatıyormuş. Durmuş çavuş, henüz 35 yaşında imiş 15 - 20 senedenberi madende çalışmakta imiş. Burada herkes, onun iyiliğinden bahsediyor.

Ölenler, çalışır vaziyette bulundu

Kaza hakkında esaslı tahkikat yapılıyor. Kurtarma ekipinin şefi, plân üzerinde her amelenin vaziyetini tesbit etmiştir. Amelelerin bir çoğu, tıpkı Pompeideki veya Hiroşimadaki gibi, o anda yaptıkları işi belli eder şekilde kalmışlardır. Kâtib Alinin bana söylediğine göre kazaya kurban giden emniyet memuru, hâdiseden evvel «burada fena hava var.» demiştir. Buna rağmen manyetonun ateşlenmesine niçin mâni olmadığı bilinmemektedir.

Metin TOKER

Ankaralı bir milyoner evinde öldürüldü

— Baştarafı 1 inci sahifede —

sularında gözden kaybolmuş, saat 20 ye kadar aranmışsa da bulunamamıştır. Neticede evinde olduğu anlaşılmıştır. Kapı açılmayınca, vaziyetten şüphelenilmiş ve zabıta haberdar edilmiştir. Gece saat 23 te kapıyı kırarak içeri giren zabıta, İbrahim Akoğluyu ölü olarak mutfakta yüzükoyun kanlar içinde bulmuştur.

Katil, Ankara canavarı mı?

Maktulün mutfakta kahve pişirirken arkadan gelen meçhul bir şahıs tarafından ensesinden tabanca kurşunu ile vurularak öldürüldüğü anlaşılmaktadır. Bu cinayetin de henüz yakalanamıyan Ankara canavarı tarafından işlendiği sanılmaktadır. Bilindiği üzere, Ankara canavarı, bütün cinayetlerini, ağır bir cisimle enseye ve başa vurmak suretile yapmaktadır. İbrahim Akoğlu, bazı işlerini takib için gittiği İstanbuldan mu vakkaten şehrimize dönmüştür. Maktul, 2,5 milyon liralık bir servet sahibi olduğundan, bu cinayetin paraya tamaan işlendiği sanılmaktadır.

Canlı hayvan ihracı

İzmir 23 (Telefonla) — Ticaret Bakanlığı, İzmir bölgesinde mevcud koyun, keçi, sığır ve manda miktarlarile bölgemizin ihtiyac miktarını ve kabili ihrac hayvan miktarını sormuş, 30 eylülde Ticaret Bakanlığında yapılacak toplantıya Canlı Hayvan İhracatçıları Birliğinden iki temsilci gönderilmesini istemiştir.

Bakanlığa verilecek cevab hazırlanmaktadır. Ankara toplantısında İzmir ihracatçılarını Mustafa Avcı ve Nedim Olcaytu temsil edeceklerdir.

SAÇ ÇIKARAN VİTAMİN

Bir buçuk aydanberi piyasada bulunamıyan, Asit Pantotenik isimli Vitamini havi Panthol saç losyonundan yeni bir partinin; firmanın Amerikadan yaptığı siparişlerin gelmesi üzerine bugünden itibaren tevzi edilmeye başlanacağı öğrenilmiştir.

Amerikan heyeti bu sabah İstanbula geliyor

— Baştarafı 1 inci sahifede —

almış oldukları azimli durumu takdir ediyoruz. Milletinizin, dünyanın diğer taraflarında güçlük ve sıkıntı çeken milletlere karşı gösterdiği yakın alâka da cidden şayanı takdirdir.

Ankaraya gelmek fırsatını elde etmiş olduğumuzdan pek bahtiyarız. Yarın İstanbula hareket ediyoruz. Zannediyorum ki, yarın İstanbulda kalacağız.

Türk - Amerikan dostluğu

Türk - Amerikan dostluk münasebetlerinin çok uzun seneler devam edeceğine ve günden güne artacağı kanaatindeyiz. Gerek Amerikanın emniyeti, gerekse dünya emniyeti için Türk - Amerikan dostluğunun büyük önemi vardır. Şuna emin olabilirsiniz ki, Amerikan milleti de, Türk milletinin Amerikaya karşı beslediği aynı sevgi ve dostluk duygularını beslemektedir.

Yardımın genişletilmesi

Bundan sonra gazetecilerin suallerini cevablandıran John Taber, ezcümle şunları söylemiştir:

«— Türkiyeye yapılacak yardımın genişletilip genişletilmemesi hususunda ne düşündüğümü soruyorsunuz. Bu husus' Washingtona avdetimde yetkili askerî ve siyasî şahsiyetlerle görüşeceğiz. Birleşik Amerikanın ve dostlarının müdafaasını ve dünya barışının kurulmasını sağlıyaeak tedbirler hakkında ancak, gideceğimiz yerlerde tetkiklerde bulunduktan sonra, kat'î bir fikir edinmiş olacağız.

Heyetin gideceği yerler

Gerek Türkiye ve Yunanistanın, gerekse Avrupanın meseleleri çok şümullü ve geniştir. Şimdiki halde Ankara, henüz bizim ikinci durağımızdır. Ankaradan sonra daha 12 şehir gezeceğiz. Gideceğimiz yerler şuralarıdır: İstanbul, Atina, Viyana, Berlin, Rhur; Frankfurt; Zürich, Paris, Brüksel, Amsterdam, Londra, Trieste.»

Diğer milletlere yardım meselesi

Diğer bir suale cevaben de John Taber şunları söylemiştir:

«— Marshall plânı ile doğrudan doğruya bir ilgimiz yoktur. Amerikan milletinin muhtac dünya milletlerine yardım etmek arzusundan dolayı çok memnunuz. Fakat, ancak muhtac memleketlerin kendi kendilerine, ferden veya kollektif olarak yardım ettiklerinden emin olduktan sonradır ki, Amerikan milletinin bu yardımı tahakkuk edecektir. Çünkü, ancak bu suretledir ki, Amerikan yardımı, müsbet netice verebilecektir.»

Sovyet propagandası ve Amerikan yardımı

«— Ruslar, her tarafta ve her vasıta ile Amerikalıların emperyalist gayeler güttüğünü ve ellerindeki fazla malları çıkarmak için kendilerine ticarî sahalar elde etmeğe çalıştıklarını, Amerikan yardımlarının da bu maksadla yapıldığını söylemektedirler. Bu hususta fikriniz nedir?»

«— Evvelâ şunu söyliyeyim ki, Amerikanın elinde fazla mal yoktur. Amerika, kendi ihtiyaclarında kısıntılar yapmak suretiledir ki, yoksul dünya milletlerine yardım etmektedir. Amerikanın emperyalist bir gayesi olmadığı gibi, emperyalist bir siyaset takib ettiği de yoktur. Amerika, muhtac dünya milletlerini kalkındırmak ve bu suretle müreffeh bir barış devrini sağlamak arzusundadır. Amerika, her milletin, kendi arzusile seçtiği bir hükûmet tarafından idare edilmesinin tahakkukunu istemektedir. Sovyetlerin her yerde yapmakta oldukları gizli propagandalar, daima kendi aleyhlerinde bir cereyan uyandırmaktadır.»

Heyet bugün İstanbulda olacak

Amerikalı misafirler, hususî uçakla yarın saat 9,30 da İstanbula müteveccihen şehrimizden ayrılacaklardır.

Orada bir saat kaldıktan sonra, heyetin Atina'ya müteveccihen hareket etmesi de muhtemeldir.

Amerikadan yol inşasına yarayan malzeme geliyor

Ankara 23 (Telefonla) — Haber aldığıma göre, memleketimize yapılacak olan Amerikan yardımının mühim kısmı, yol inşaatında kullanılacak ve bu maksadla yurdumuza, yol inşaatı makineleri gönderilecektir. Amerikan yardım malzemesi oarak verilecek makineler arasında yol açma, yol düzeltme, inşaat, nakil vasıtaları ve su işlerinden başka yol inşaatında da kullanılan ekskovatörler vardır. Bunların pek yakında memleketimize gelmiş olacağı, ilgili çevreler tarafından söylenmektedir.

İnönü Giresuna gitti

— Baştarafı 1 inci sahifede —

köşke gitmiş ve akşam yemeğini müteakıb, eşile birlikte, halkevinde tertib edilen müsamereye gelmiştir. Kalabalık bir davetli kütlesinin de bulunduğu müsamereyi, İnönü, büyük bir alâka ile takib etmiş ve monoloğlarda muvaffak olan halkevi temsil kolundan Osman Sözenle Alâeddin Aydına iltifatta bulunmuştur. Cumhur Başkanı, saat 1 de, halkın coşkun gösterileri arasında köşke dönmüştür.

İnönü, bu sabah saat 9 da Savarona yatile Giresuna müteveccihen şehrimizden ayrılmıştır. Üçüncü Umumî Müfettiş ve Orgeneral Kurtcebe Noyan kendisine refakat etmektedirler. Devlet Reisinin Trabzondan ayrılışı, çok samimi tezahürlere vesile vermiş, yat, şehir açıklarına kadar motörlerle takib edilmiş ve Cumhur Başkanı, motörler uzaklaşıncaya kadar kendisini uğurlayanlara mendil sallamakla memnunluğunu göstermiştir.

İskelede, Trabzon İli Demokrat Parti Başkanı ile görüşen İnönü, bazı tavsiyelerde bulunmuş ve ayrılırken Parti Başkanını iki yanağından öpmüştür. Savarona yatında da, Cumhur Başkanı, Trabzon milletvekilleri ve Vali ile memleket işleri üzerinde ve bilhassa Trabzonun ihtiyaçları hakkında bir konuşma yapmıştır. Savarona harekete hazırlanırken İnönü, kendisine refakat etmekte olan Demokrat Parti milletvekillerinden Nuri Özsanla başbaşa görüşmekteydi.

Cevdet Alp

İnönü İzmirde bekleniyor

İzmir 23 (Telefonla) — Cumhur Başkanının 30 eylûl akşamı İzmire gelmesi beklenmektedir. Atatürk köşkünde misafir kalacak olan İnönüyü, İzmirde bulunduğu günlerde vilâyetimiz ilçelerinden, Aydın ve Manisadan gelecek heyetlerin ziyaret edeceği ve Cumhur Başkanını şehirlerine davet edecekleri bildirilmektedir.

İzmitte ölümle biten bir münakaşa

İzmit 23 (Hususî) — İsmetiye köyünde oturan Mehmed Yılmaz ile Cemal bir mavzer meselesi yüzünden münakaşa ederlerken Mehmedin elinde bulunan mavzer ateş almış, çıkan kurşun Cemalin ölümüne sebeb olmuştur.

Sadık Aldoğan Trabzonda

Trabzon 23 (Hususî) — Demokrat Parti milletvekillerinden emekli General Sadık Aldoğan, Savaronanın hareketinden bir saat önce şehrimize gelmiş ve Demokratlar tarafından karşılanmıştır. Afyon milletvekilinin Trabzon bölgesine Demokrat Parti teşkilâtını kuvvetlendirmek için geldiği söylenmektedir.

Cevdet

Donanmamız bu akşam İzmirden ayrılıyor

İzmir 23 (Telefonla) — Donanma Komutanı Koramiral Mehmed Ali Ülgen ve harb filosu komutanı Tuğamiral Rıdvan Kural, bu akşam saat 17 de Vali ile beraber Bornovada bir gezinti yapmışlar, Bağcılık istasyonunu gezmişler ve istasyonda bir müddet istirahat etmişlerdir. Yarın saat 13 te Vali, deniz gazinosunda donanma komutanlarımız şerefine bir ziyafet verecektir. Donanmamız, bugün kömür almıştır. Yarın akşam saat 18 den sonra İzmirden Antalyaya hareket edecektir.

Petkov nihayet idam edildi

Sofya 23 (a.a.) — Anadolu Ajansının özel muhabiri telefonla bildiriyor:

Bulgar muhalefet şefi Nikola Petkov, bu sabah, geceyarısını çeyrek geçe idam edilmiştir.

Londrada akisler

Londra 23 (a.a.) — Yetkili İngiliz çevrelerinin bildirdiklerine göre Bulgar muhalefet partisi şefi Nikola Petkov'un idam edildiği haberi Londrada elim bir tesir yaratmıştır.

Protesto

Londra 23 (A.P.) — Hükûmete mensub kaynaklardan bugün öğrenildiğine göre, İngiltere, Bulgar Çiftçi Partisi Lideri Nikola Petkov'un idamını şiddetle protesto edecektir.

«Adalet maskaralığı»

Washington 23 (a.a.) — Dış İşleri Bakanlığı tarafından bugün neşredilen resmî tebliğ şiddetli bir lisanla Bulgar hükûmetine hücum etmekte ve muhalefet lideri Petkov'un idamına karar veren muhakeme safhasını «adalet maskaralığı» olarak vasıflandırmaktadır.

İspanyada ticarî alacaklarımızın kat'î tasfiyesi

Ankara 23 (a.a.) — Haber aldığımıza göre, bir kısım tüccarlarımız evvelce İspanyaya ihrac ettikleri yumurtaların bedellerini o sıralarda bu memleketlerde cereyan eden hâdiseler dolayısile tahsil edememişlerdi.

Bu defa bu alacakların sahibleri de dahil olmak üzere Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında Türk - İspanyol klering hesabı mevcudundan ödenmesi hususunda İspanya hükûmetile mutabık kalınarak bu yolda nota teati edilmiştir. İspanyada bloke ticarî alacaklarımızın faizleri de dahil olmak üzere kat'î bir tasfiye şekline bağlanması hususunda İspanya hükûmetinin ahiren göstermiş olduğu anlayış bilhassa bu memleketle iş gören ihracatçı tüccarlarımız tarafından memnunlukla karşılanmıştır.

Bir öğretmen pastadan zehirlenerek öldü

Hüseyin Onur

Fatihte Gelenbevi ortaokulu karşısında Halilin evinde oturan ve Beyoğlu ikinci ortaokulda öğretmenlik yapan Hüseyin Onur adında bir genc, yediği pastadan zehirlenmiş ve kaldırıldığı Beyoğlu Belediye Hastanesinde ölmüştür. Cesedi muayene eden Adalet doktoru Morga kaldırtmıştır.

Lederle

Sayın Doktor ve Eczacılara...

LEDERLE MÜSTAHZARATINDAN:

PERTUSSİS ANTİGEN LEDERLE (Detonified)
Toksitesi giderilmiş Küartif Boğmaca Antigeni.
★
PERTUSSİS VACCİNE LEDERLE
Profilaktik Boğmaca Aşısı.
★
Catarrhalis — İnfluenza Vaccine LEDERLE
Nezle — Grip Aşısı.
★
İMMUNE GLDBULİN (Human) LEDERLE
Kızamık Aşısı.
★
PENİCİLLİN LEDERLE
(100.000 - 200.000 ünite)
Bütün depo ve eczanelerde mevcuddur.
★
Folvite
Asit Folik LEDERLE
gelmiştir
★
LEDERLE Lâboratuarlarının Türkiye Mümessilliği:
İstanbul İhracat, İthalât ve Sanayi T. A. Ş.
GALATA, Abed Han 50-54 Tel: 42284.

Moskova Büyük Elçimiz geliyor

Sofya 23 (a.a.) — Anadolu Ajansının özel muhabiri bildiriyor:

Türkiyenin Moskova Büyük Elçisi Faik Zihni Akdur, dün öğleden sonra Moskova-Bükreş-Sofya hattında çalışan bir Rus uçağile Sofyaya gelmiştir.

Büyük elçi, mezunen Ankaraya gitmek üzere bu akşam trenle Sofyadan ayrılacaktır.

Ankara Valisi, Moskovadan döndü

Ankara 23 (Telefonla) — Moskova şehrinin 800 üncü kuruluş yıldönümü töreninde bulunan Ankara Valisi İzzeddin Çağpar, bu sabah, bir İsveç uçağı ile Romadan şehrimize dönmüştür. Vali, Etimes'ud alanında, İç İşleri Bakanlığı müsteşarı İhsan Aksoy, Emniyet Genel müdürü, Vali ve Belediye muavinleri, eski İç İşleri Bakanı Sökmensüer ve vilâyet erkânı tarafından karşılanmıştır.

Birleşmiş Milletlerden vetonun ilgasını istedik

— *Baştarafı 1 inci sahifede* —

Ortaya atılan meselelerden biri, Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun yapıcı faaliyetile ilgilidir. Genel Kurul, üye milletlerin hepsini toplu olarak ihtiva eden yegâne organ olmak itibarile en geniş temsil salâhiyetini haiz temel teşekküldür. Genel Kurulun esas unsurları arasından ayrılan ve gene bu kurul tarafından seçilen daha küçük bazı gruplara bir takım vazifeler verilmiştir. Bu grupların, Genel Kurul görevlerini ve telâkkilerini aksettireceği bir ruhla hareket etmeleri lâzımdır.

Bu devrede Birleşmiş Milletler ve onun çalışma gruplarının maksadları ve emelleri ne olursa olsun bunlar, tabii olarak bütün barışsever milletlerin ümidlerinin toplandığı Genel Kurula aksedecektir. Herkese güvenlik ve refah sağlayarak ve dünya barışının dürüst ve demokratik prensiplerini kurarak âtinin, dünya parlamentosunu idame edecek, besleyecek ve kuvvetlendirecek şey, milletlerin iradesidir. Herkesçe anlaşılması lâzımdır ki, muayyen bazı hakları gerçekleştirmek üzere kurulan bazı özel grupların bu haklarını kuruluş maksadlarına uygun ve bütün Birleşmiş Milletlerin rolünü benimseyecek şekilde kullanacakları yerde, bu hususi durumdan faydalanarak Genel Kurula tefevvuk etmeye çalışmaları, Birleşmiş Milletler Derneği Genel Kurulunun çalışmalarına ciddi surette engel olur. Böyle bir duruma bir çare bulunması, dünya milletlerinin menfaati iktizasındandır. Dünya için hayati önemi haiz meselelerle uğraşırken ezici ekseriyeti sıfıra indirecek bir vasıtadan faydalanılmasını doğru bulamayız. Kasdettiğim vasıta «veto» denilen hakkın kullanılmasıdır. Bu, Birleşmiş Milletlerin temel fikri ile kabili telif değildir ve bu onun tam antitezidir.

Sayın Amerikan delegesi Dış İşleri Bakanı Marshall, 17 eylûldeki nutkunda, Genel Kurulu vazifesinde daha müessir hale getireceğine kani olduğum iki teklifte bulundu. Bunlardan biri, Birleşmiş Milletler Anayasasının altıncı bölümünde derpiş edilen meselelerle üyelik müracaatleri gibi meselelerin hallinde lüzumlu olan oybirliğinin kaldırılması yolile Güvenlik Konseyinde oy verme usulünün serbestleştirilmesidir, Bununla Türk heyeti veto hakkının tamamen kaldırılmasına taraftardır. Bununla beraber veto hakkını tamamile iptal etmek mümkün olmadığı takdirde Türk delegasyou, hiç olmazsa vetonun tahdidini hedef tutan Amerikan teklifini desteklemeye hazırdır.

Amerikan delegesinin en kayde değer teklifi Genel Kurula bağlı barış ve güvenlik işlerile uğraşacak bir daimî ara komite kurulmasile ilgili olanıdır.

Daha büyük teşekküllerin bazı haklarının genel olarak mahdud sayıda kimselere devretmesi sırf pratik kolaylıklar Dolayısile yapılır. Fakat genel menfaatleri ilgilendiren meselelerde tabii en ideal yol, karar için pratik bakımdan mümkün olduğu kadar temsilî mahiyeti de haiz sağlam bir teşekkülle başvurmasıdır. Bütün üye devletler temsilcilerinin katılacağı ve Birleşmiş Milletler Genel Kurulunu temsil edecek daimî bir ara komitesi kurulması mütalea edileceği zaman böyle bir demokratik gelişme ve terakkiye herhangi bir kimsenin ciddi itirazlar ileri sürebileceğinden şüphe ederim. Kanaatimiz şudur ki, yukarıda işaret ettiğim usul kifayetsizlikleri dolayısile bir çok meselelere tatmin edici hal çareleri bulmaya muvaffak olamadık. İşte Yunan meselesi bunlardan biridir.

Faşizmin ezici kuvvetlerine karşı kahramanca çarpışan ve bu suretle dünyanın hayranlığını kazanan Yunanistan, el'an mücadele içinde parçalanmakta ve hakikaten lâyık olduğu bir barışa kavuşamamış bulunmaktadır. Burada toplandığımızdanberi acı ile sezdiğim bir şey varsa o da dünyanın bugün bir huzursuzluk devresinden geçmekte olmasıdır.

Bu görüşü bazılarının kötüye yorumlamakta olduklarını kaydetmek de aynı derecede acıdır. Sayın Sovyet delegesine göre, Türk basınındaki huzursuzluk bu kötü yorumların sebeblerinden biridir. Bu tecavüzkâr bir ithamdır ve buna cevab veremem. Sovyet basın ve radyolarının devamlı olarak memleketime karşı tahrikçi iftiralar ve tecavüzkârane demeçler yayınlamasına mukabil umumiyetle sinir harbi tâbir edilen bu gibi psikolojik tecavüz karşısında tabii sayılabilecek bir mukabelede bulunulmamasını beklemek, hayalî bir düşünce olurdu.

Amerikanın Türkiyeye yaptığı ve şayanı dikkat bir hüsnüniyetsizlik jesti olarak tenkid edilen yardımına gelince, bu, Türk halkına, kendi meşru yaşama hakkını korumak ve böylece dünyaya hizmet etmek gayretile yapılmış dostça bir yardımdır.

Binaenaleyh Türk milleti, yardımı bu şekilde olarak şükranla kabul etmiştir.

Türkiyenin en mukaddes arzusu ve ümidi, istinadsız bütün dünya ile barış ve dostluk münasebetleri içinde yaşamaktır. Bu emel Türk devlet adamları tarafından daima ve her fırsatta izhar edilmiş ve kuvvetlendirilmiştir.

Birleşmiş Milletlerin temel fikrine sarsılmaz bir imanı olan barış ve hürriyetsever bir milletin temsilcisi olarak Genel Kurula Türk milleti ve Türk hükûmetinin verimli bir toplantı için en samimî temennilerini sunarım.

«Vişinski'nin hücumlarına Türkler hayret etmediler»

Londra 23 (a.a.) — M. Vişinski'nin Genel Kurulda söylediği nutukta yaptığı tenkidlere karşı Türklerin göstermiş oldukları tepkileri yorumlayan İngiliz muhabirleri şunları yazmaktadırlar.

«Türkler, M. Vişinski'nin hücumlarına hayret etmemişlerdir. 1939 da Sovyet Rusya ile Almanya arasındaki paktın imzalanmasından sonra, Rus diplomasisi, İngiltere ile Türkiye arasında bir ittifakın imzalanmasına mâni olmak için elinden geleni yaparken, Türkiye bu kabil hücumlara alışmış bulunmaktaydı. M. Molotov, bu teşebbüste muvaffak olamayınca Türkiyenin Rus tavsiyelerini tutmamış olmasından dolayı pişman olacağını söylemiş ve o zamandanberi Moskova radyo ve basını bu tehdidi tatbik sahasına koymaya çalışmıştır. Son beş sene zarfında Türkiye, Moskova tarafından her türlü suçla itham olunmuş ve Türkiyedeki tanınmış gazetelerin sahibleri sadece Türk - İngiliz ittifakını desteklemiş oldukları için Moskova tarafından faşistlikle damgalanmışlardır.

Prenses Nilüfer neler anlatıyor?

— *Baştarafı 1 inci sahifede* —

ruatına kadar hatırladığını söylemiştir.

Prenses:

«— İstanbul unutulmaz. O, benim bütün rüyalarıma hâkim olmuştur. Yirmi dört yıldanberi her zaman buraya gelmeyi çok arzuladım. Memleketime ve sevgili babaanneme kavuşmak en büyük isteğimdi. Şimdi görüyorsunuz ki çok mesudum. İstanbul çok güzel! Şimdiden, nasıl ayrılacağımı düşünüyorum» dedi.

Altı yaşında memleketi terkeden genç Prensesin türkçeyi sade ve temiz konuşması nazarı dikkati çekiyordu. Kendisine, Türk dilini bu kadar uzun zamandanberi nasıl unutmadığını sorduğum zaman şu cevabı verdi:

«— Biz, Haydarâbadda Prenses Dürrüşehvarla daima türkçe konuşuruz. Biliyorsunuz ki, Dürrüşehvar bana zevcim Prens Muazzam Cah tarafından da akraba oluyor.»

«— Umumiyetle nasıl vakit geçirirsiniz?»

«— Hayır cemiyetlerinde çalışmakla. Yaptığımız bu sosyal hizmetlerin verdiği zevkin neticelerini hiçbir şeyde bulamıyorum. Diğer taraftan işçi çocuklar için de bir cemiyet kurduk. Hükûmetin ve zenginlerin daima maddî yardımlarda bulunduğu cemiyetin başkanlığını yapıyorum. Fakir ve kimsesiz çocukları okutmak için bir mekteb açtık. İşçi kadınlar, sabahleyin çalışmaya giderlerken çocuklarını bakımevlerimize bırakırlar. Bu yavrulara, bakımevimizde bir taraftan azamî itina gösterilirken, diğer taraftan da tahsilleri sağlanır. Ben, haftanın üç, dört gününde bu yuvalarda bilfiil vazife görürüm. Müziği, sporu ve hepsinin başında okumayı çok severim. Boş vakitlerimde ekseriyetle okurum. Türkçe eserleri pek bulamıyorum. Bu arada, İngiliz ve Fransız muharrirlerinin roman ve tiyatro eserlerini zevkle okurum.»

Tiyatroya karşı geniş alâka gösteren Prenses Nilüfer, Türk tiyatrolarından birkaçını, kalacağı on beş gün içerisinde çok görmek istediğini söyledi ve;

«— Hindistandaki tiyatro trupları umumiyetle Hind tarihine aid eserleri temsil ederler. İngilizlerin «Ensa» ismindeki bir tiyatro kumpanyası şehirleri dolaşarak, İngiliz müelliflerinin eserlerini temsil eder. İstanbul Şehir Tiyatrosunun önümüzdeki aydan itibaren faaliyete geçeceğini haber aldım, çok sevindim. Bu temsilleri görmek fırsatını bulacağım.»

«— Niçin yalnız seyahat ediyorsunuz?»

«— Zevcim, Prens Muazzam Cah gözünden rahatsız olduğundan dolayı Fransada tedavide bulunuyor. Kendisi de, doğduğum şehri görmek ve akrabalarımla tanışmayı çok istiyordu. Allah kısmet ederse bir daha gelişimizde güzel İstanbulu beraber görürüz.»

Şark ve garb musikisine karşı derin alâka gösteren Prenses Nilüfer, daima Ankara Radyosunun alaturka emisyonunu takib ettiğini söyliyerek:

«— Türk musikisinde nağmelerin en hassas ifadeleri mevcuddur. Garb üstadlarından da Beethoven, Schubert ve Bach'ın parçalarını çok severim.» diyor.

Prenses Nilüfer, şehrimizde iki hafta kaldıktan sonra, uçakla Londraya, Parise ve oradan da Hindistana dönecektir.

Necdet EVLİYAGİL

Kaçakçı şakilerin cinayeti

Hatayda bir çavuşu şehid edenlerin bir kısmı Suriyeye kaçtılar

Antakya 23 (Hususî muhabirimizden) — Ahmed Önen adında bir gedikli çavuşun öldürülmesile neticelenen ve muhitte hâlâ nefret dolu akisler yaratmakta devam eden bir kaçakçı şebekesinin işlediği vahşiyane cinayete aid ilk malûmatı bildirmiştim. Diğer alâkalı makamlarla birlikte tahkikatı genişletip derinleştiren Hatay Cumhuriyet savcısı Aşir Aksu, bu sabah gazete muhabirlerini davet ederek hâdise sebebini ve faillerini ifşa etmiştir.

Verilen malûmata göre, hâdise şu şekilde cereyan etmiştir: Cinayet gününden iki gün evvel, yani 9/9/947 günü, Suriyeden kaçak eşya getiren bir kaçakçı grupu ile jandarmalar arasında Lâkşiye çiftliği deresinde bir musademe cereyan etmiş ve kaçakçılardan biri öldürülmüş, mütebakisi kaçıp kurtulmuştur. Bu kaçakçıların beraberlerinde getirdikleri kaçak eşyaları ele geçirebilmek için, alâkalılarca araştırmalar yapıldığı bir sırada, merkez jandarma bölük komutan vekilliği yapmakta olan çavuş Önene, bu kaçak eşyaların saklı bulunduğu yerden çıkarılıp kendisine teslim edileceğine dair bir ihbar vâki olmuştur. Çavuş, muhabirler tarafından iğfal edilerek, 13/9/947 günü geç vakit Güzelburç koyu karşısına isabet eden kayık bağlama yerine götürülmüştür. Burada çavuşa hakikaten çalılar arasından çıkarılarak, içerisinde kaçak Nylon kemer, çanta ve ipekli kumaşlar bulunan iki çuval teslim edilmiştir. Bu eşyaların teslimînden sonra, muhabirlerin, aynı zamanda civarda da bir araştırma yapmasını tavsiye etmeleri üzerine, çavuş araştırmaya başlamış ve az sonra da, önceden hazırlanmış bulunan bir pusuya düşürülmüştür.

Hepsi de silâhlı olan kaçakçılar tasavvurlarını sessizce yerine getirebilmek için silâhlarını kullanmadan, canavarca bir şekilde zavallı çavuşun baldır ve kasık etlerini parça parça koparmak, dirseklerini sökmek ve göğüs kısmını delik deşik etmek suretile öldürmüşlerdir.

Tahkikat sonunda sanıkların bir kısmının Suriyeye kaçtıkları öğrenilmiş, mütebakisi tesbit edilerek yakalanmış ve adalete teslim edilmişlerdir. Suriyeye kaçmayıp da yakalananlar şunlardır:

Haraparası köyünden kel Haşim, Bucaklı Mengüllü köyünden Mahmud Erdek ve köy bekçisi Ali, Mengüllü Çekmece köyünden İsa Şahhut, Haraparası köyünden Hamid Şahin Çokluk., Bitilâli köyünden Nuri ve Neccum Yersiz.

Suriyeye kaçmış olanlar da Kavasu köyünden Ahmed Rai, Harbiyeden Ahmed Dai ve Mehmed Sükûti ve gene Harabarası köyünden olup Suriyede ikamet eden Abid Şeyh Abdülbaytar, Habib Şeyh ve İsmail Galî.

Suriyede bulunan sanıkları yakalamak ve haklarında kanunî takibata girişmek için gerekli muamelelere başlanmıştır. Maktûl çavuşa öldürülmeden evvel teslim edilen kaçak eşyalar, sanıklardan İsa Şahhudun evinde ele geçirilmiştir. Bu eşyaların üzerindeki kan lekeleri tahlile gönderilmiştir. Suçluların ekserisi suçlarını itiraf etmişlerdir.

Samih AZMİ

BUGÜN

ALKAZAR

SİNEMASI

Mevsimin ilk büyük serial filmi

KAPTAN - MEFİSTO

«KORSANLAR ADASI»

(Manhunt of Mystery island)

Pasifiğin ıssız adasında 200 senedir yaşıyan Kaptan Mefisto'nun esrarengiz maceraları... Fen uğruna çalışan ilim kahramanlarının çetelerle boğuşarak hayatlarını feda ettikleri emsalsiz şaheseri.

25 kısım, tekmili birden

Numaralı yerlerinizin lûtfen evvelden kapatılması. Tel: 42562

OPERATÖR

Dr. Ertuğrul Salluk

Basur memeleri, fistül ve barsak hastalıklarında rektoskopi, iğne kurşun vesairenin Röntgenle tatsili Hilâliahmer caddesi 13 Sağlık Müd. bitişiği) Çağaloğlu Her gün 15 - 19. Telefon: 22006

Getirene 100 lira mükâfat verilecektir

21 eylûl 1947 pazar günü Edirnekapı tramvayında saat 10,30 la 11.30 da, Malta durağı ile Şehzadebaşı arasında platin üzerine elmas taşlı bir aded iğne kaybolmuştur. Getiren ziyadesile memnun edilecektir.

Adres: Fatih, Malta Şeyh Resmî mahallesi Yedi Emirler sokak No. 28

Sağlık - Güzellik - Kuvvet

SELİM SIRRI TARCAN

Jimnastik Salonunda Hususî

DERSLER BAŞLADI

Nişantaşı Ihlamur sokak No. 6

Telefon: 81430

YARIN AKŞAM

TEPEBAŞI BAHÇESİNDE

Yaz mevsiminin sonu münasebetile her akşamki eğlencelere ilâveten: Üstad sanatkârımız

MÜNİR NUREDDİN

ve Arkadaşlarının Sosyal Yardım Yararına hususî bir programla VEDA KONSERİ

YARIN AKŞAM

TEPEBAŞI BAHÇESİNDE

Muazzam programa ilâveten:

MUALLÂ GÖKÇAY

ve arkadaşları tarafından nadide şarkılar.

DİKKAT: Bahçenin Büyük FASIL SAZI 6,30 da başlar

Kahve Satışı

Ticaret Ofisi Umum Müdürlüğünden:

Ofisimizin İstanbulda Tahtakale deposunda kahve satışlarına devam edilmektedir. Nümune görmek ve satın almak istiyenlerin Depo Şefliğine müracaat etmeleri ilân olunur. (13130)

1 LİRA MUKABİLİNDE

1 — 26,000 liralık bir villâ
2 — Doç binek otomobili
3 — Jeep kaptıkaçtı
4 — Doç kamyon
5 — Motosiklet
6 — Buz dolabları
7 — Halılar, yazı ve fotograf makineleri
8 — Yatak ve oda takımları
9 — 6000 sair kıymetli hediyeler

Kazanmak için siz de hemen bir bilet alınız.

İstanbul Ziraat Okulu Müdürlüğünden:

1947 - 1948 öğretim yılına alınacak öğrenciler için yapılan yarışım sınavlarında kazananların aday numarası ve isimleri aşağıdadır:

2 Fethi Akçen, 4 Turhan Ertem, 5 Necati Eken; 6 Muhiddin Olcay; 11 Mustafa Çakı; 12 Mehmed Yavuz, 13 Rıza Hoşsöz, 14 Nazım Kanber; 17 Mehmed Sudan; 22 Sabahaddin Özden; 24 Mevlûd Erol, 26 Kenan Yusuf Şahin, 30 Hasan Ali Soylu, 33 Şerafeddin Yalçın Ezer, 38 Ahmed Polat; 40 Fahri Tahir Uzer; 41 Galib Semih Yeşim, 44 Necati Eker, 45 Rahmi Böbür; 51 Halil Metin Uslu; 52 Mehmed Kutu; 53 Ismail Ekinci; 55 Mustafa İbrahim Gülderen; 56 Mehmed Necdet Çetiner, 57 Ali Rıza Kavlak, 59 Necdet Bayık; 60 Sedad Yılmazok; 63 Emin Üreten; 64 Ramazan Duvarcı, 66 Mehmed Sezai Göresine, 69 Salık Kaynar; 72 Mehmed Turan Fıdık, 78 İbrahim Sağcan, 82 Mehmed Dedeoğlu; 83 Rahmi Günday; 84 Halid Güldiken; 85 Demir Bali Lebut, 87 Ismail Hakkı Dağ, 90 Hasan Karacaoğlu, 92 Safter Atalay; 94 İlhami Yılmazerli; 100 Vedad Turgut Hamarat; 107 Vedad Mesud Erçetin, 109 Fehmi Ülkerin; 116 Ali Kırcalı; 121 Erdoğan Gülbay; 123 Hayreddin Işık.

Kazadıkları bildirilen öğrencilerin İstanbul Ziraat Müdürlüğünden alacakları örneğe uygun olarak tanzim edecekleri yüklenme senedleri ve diğer vesikalarının asılları ve şahıslarına aid eşyalarile birlikte 1 ekim 947 tarihine kadar Halkalıdaki okulda bulunmaları ilân olunur.

Oto Tamir Atelyesi

HARRY ve PANDELİ

Beyoğlu, Tarlabaşı, Altınbakkal sokak No. 36

Bilûmum Oto Tamiri, Akümülâtör Tamir ve Şarjı, Oto Elektrik Tesisatı, Bobinaj ve Klakson Tamiri.

Elektrik Tesisatı Yaptırılacak

Hayrabolu Belediyesinden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Tekirdağ iline bağlı Hayrabolu ilçesinde Belediye tarafından 60 kilovatlık Dizel Grupu ile çalışır yeniden yaptırılacak elektrik tesisatı işidir.

2 — Keşif tutarı bina haric olmak üzere «82.926,92» kuruştur.

3 — Eksiltme 29/9/947 pazartesi günü saat 15 te Hayrabolu Belediye binası içinde Daimî Komisyon odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

4 — Eksiltme şartlaşmasile projeleri ve buna bağlı diğer kâğıdlar «4» lira «15» kuruş karşılığında Hayrabolu Belediyesinden alınabilir.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin usulüne göre «5396» lira «35» kuruşluk geçici garanti vermeleri lâzımdır.

6 — İsteklilerin bu işe benzer en az 40,000 liralık bu gibi işi yaptıkları veya böyle bir işin teknik öneminde bir işi iyi surette başardığı veya idare ve denetlediğini isbata yarar belgelerile birlikte ihale gününden en az «tatil günleri haric» üç gün önce yazile Tekirdağ Valiliğine başvurarak bu işin eksiltmesine girebilmek için yeterlik belgesi almaları ve ayrıca 947 yılı Ticaret Odası belgesi veya Esnaf Odalarından verilmiş kimlik belgesi göstermeleri şarttır.

7 — İstekliler aldıkları eksiltme kâğıdlarının her parçasına «50» şer kuruşluk pul yapıştırıp imza ettikten sonra 2490 sayılı kanunun 32 ve 34 üncü maddelerindeki tarifata göre hazırlıyacakları teklif mektublarile birlikte zarfa koymaları ve eksiltme günü 29/9/947 pazartesi günü saat 14 e kadar alındı karşılığında eksiltme Komisyonu Başkanlığına vermeleri lâzımdır.

8 — Postada olacak gecikmeler kabul edilemez. (12185)

Tekel Genel Müdürlüğü İlânları

Levazım Alım Komisyonundan:

1 — İstanbul Bira Fabrikası Amonyak ve Benzin deposu işi kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

2 — Muhammen bedel 36.252.75 lira olup geçici teminatı 2.718.90 liradır.

3 — Eksiltme 8/10/947 çarşamba günü saat 11 de Kabataşta Tekel Genel Müdürlüğü Levazım Alım Komisyonunda yapılacaktır.

4 — Şartnameler her gün Levazım Şubesinde ayrıca Ankara, İzmir Tekel Başmüdürlüklerinde görülebilir.

5 — İsteklilerin eksiltmeye girebilmeleri için bu işin teknik öneminde bir işi iyi bir surette başardığını veya idare ve denetlediğini isbata yarar belgelerile eksiltme gününden «tatil günleri hariç» üç gün evveline kadar Genel Müdürlük İnşaat Şubesine başvurarak yeterlik belgesi almaları şarttır.

6 — Taliblerin mühürlü fiat teklif mektublarını kanunî vesaikle güvenme parası veya banka teminat mektublarını ihtiva edecek olan kapalı zarflarını eksiltme saatinden bir saat evveline kadar Genel Müdürlük Levazım Alım Komisyonu Başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri ilân olunur.

7 — Postada vukua gelecek gecikmeler kabul edilmez. (13244)

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Kalorifer Tesisatı Yaptırılacak

D. D. Yolları Merkez 1. Satınalma Komisyonundan:

1 — Eskişehirde yol, cer atelyeleri ve kurs binasile Kayaşta ecza metharı binasında kalorifer tesisatı yapılması işi kapalı zarf usulile ve fiat primi esası üzerinden eksiltmeye konmuştur.

2 — Bu işin muhammen bedeli780,000 lira ve muvakkat teminatı 34950 liradır. Tesisatın bedeli, vadeleri 948, 949; 950 senelerinde bitecek; %5 faizli bonolarla ödenecektir.

3 — Bu işe aid şartname vesair evrak 39 lira mukabilinde D. D. Yolları İdaresinin Ankara merkez veznesinde ve Sirkecide 9 uncu İşletme veznesinde satılır.

4 — Eksiltme 8/10/947 çarşamba günü saat 16 da Ankarada D. D. Yolları Yol dairesinde merkez 1. Komiyonunca yapılacağından teklif mektublarının o gün saat 15 e kadar komisyona verilmesi veyahud tayin edilen zamandan evvel ele geçecek şekilde iadeli taahhüdlü olarak posta ile göndermesi.

5 — İsteklilerin, kanunun tayin ettiği mutad vesikalardan başka Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğünden alınmış ehliyet vesikasını da teklif zarflerile birlikte komisyona tevdi etmeleri lâzımdır.

Ehliyet vesikası için isteklilerin, eksiltme tarihinden en az 7 gün evvel, eksiltme şartnamesinde yazılı belgeleri bir istidaya rapten D.D. Yolları Genel Müdürlüğüne tevdi etmeleri ve vesikayı imza mukabilinde almak için Genel Müdürlüğe müracaatleri lâzımdır. (12685)

Acı bir ölüm

Askeri Tıb okulu Tıbbiye 3 okurlarından sevgili arkadaşımız Kıbrıslı Emir İsmail Cerrahoğlu mahdumu 278 numaralı

SUAD CERRAHOĞLU

yakalandığı amansız hastalıktan kurtulamıyarak 22/9/947 pazartesi gecesi hayata gözlerini yummuştur. Arkadaşları arasında ve muhitinde çalışkanlığı, temiz kalbliliği ve dürüst karakteri ve yüksek faziletile temayüz eden arkadaşımızın kalblerimizde bıraktığı acı derindir. Cenazesi bugün öğle namazını müteakib Beyazıd camiinden kaldırılarak Edirnekapı şehidliğine defnedilecektir. Kederli ailesine, dostlarına ve arkadaşlarına başsağlığı ve aziz arkadaşımıza Ulu Tanrıdan rahmetler dileriz.

Sınıf arkadaşları

***

Bakırköy Akıl ve Sinir hastalıkları hastanesi operatörü Dr. Hami Dileğin babası, muhabere subaylarından Mahmudun büyük kayınbabası, emekli deniz subaylarından

Bay ABDİ DİLEK

vefat etmiş, cenazesi evvelki gün Erenköy, Bağdad caddesindeki evinden kaldırılarak Sahrayi cedid kabristanına defnedilmiştir. Kederli ailesine başsağlığı dileriz.

***

Trabzon eşrafından merhum Pir Ağa zade Mustafa Reisin oğlu ve Trabzon limanı inşaatı yüksek mühendislerinden Ahmed Atahanın babası ve Trabzonlu Kitabi Hadi Başmanın kızı Süheylâ Atahanın kayınpederi

PİR AĞA ZADE ÂSIM AĞA

muztarib olduğu hastalıktan kurtulamıyarak vefat etmiştir. Cenazesi bugün ikindi namazını müteakib Teşvikiye camiinden kaldırılarak Feriköy kabristanına defnedilecektir. Mevlâ rahmet eyleye.

***

Merhum Doktor Kız Ali Beyin oğlu ve Gureba Hastanesi dahiliye müteahassısı merhum Dr. Hacı Kemal Beyin kardeşi ve Genelkurmay Başkanı Orgeneral Salih Omurtağın amcazadesi ve eski Kars milletvekili General Hasan Durudoğanın dayısı mülga Harbiye Nezareti mahzeni evrak kalemi müdürlüğünden emekli

Bay İHSAN İÇTEN

vefat etmiştir. Cenazesi bugün Beyazıd camiinden ikindi namazını müteakib kaldırılarak Topkapıdaki aile mezarlığına defnedilecektir.

***

Mersin Savcısı Seyfi Ökmenin eşi, emekli deniz kıdemli yüzbaşı Emin Emenin kızı, emekli deniz albay Nailin torunu, tayyareci Savminin yeğeni, Doktor Burhan Fehim Derbinin baldızı

MELÂHAT ÖKMEN

müptelâ olduğu hastalıktan kurtulamıyarak genç yaşında Hakkın rahmetine kavuşmuştur. Cenazesi bugün Kalamışta Sıtkıpaşa apartımanından kaldırılarak öğle namazını müteakib cenaze namazı Kadıköy Osmanağa camiinde kılındıktan sonra Karacaahmeddeki aile makberesine defnedilecektir. Mevlâ rahmet eyleye.

***

İstanbul Barosu avukatlarından Hikmet Süleyman Güvencin eşi ve avukat Behic ve Fikret Güvencin anneleri

AYŞE GÜVENÇ

uzun ve ıstıraplı bir hastalıktan sonra 24/9/947 tarihinde Hakkın rahmetine kavuşmuştur. Cenazesi bugün öğle namazını müteakib Teşvikiye camiinden kaldırılacaktır.

MEVLİD

Galata postanesi havale memurlarından iken vefat eden Bayan Hikmet Göyençin aramızdan ebediyen kayboluşunun kırkıncı günü olan 28/9/947 pazar günü öğle namazını müteakib Fatih İtfaiye caddesindeki Tezgâhçılar camiinde Mevlid okunacağından hısım akrabalarının, kendisini sevenlerin ve arzu edenlerin teşrifleri rica olunur.

Babası Hasan Fehmi Göyenç

SPOR

Türkiye, Yunanistan atış müsabakaları

Türkiye ile Yunanistan arasında ilk defa tertib edilen atış müsabakaları 27 eylûlde başlıyacaktır. Yunan takımı 26 eylûlde uçakla şehrimize gelecektir. Bostancı iskelesi yanında hazırlanan poligondaki müsabakalar, seri ateşli tabanca, Fransız mavzeri ve 22 çap mavzer silâhlarile yapılacaktır. Desetksiz atış kırkar mermi ile 50 metrelik mesafede yapılacaktır. Seri ateşli tabanca müsabakasında altışar mermi kullanılacak ve 25 metre mesafe dahilinde olacaktır. Fransız mavzerile ayakta, diz çökerek ve yerde yapılacak atışlarda, kırkar mermi kullanılacak ve 150 metre mesafede atış yapılacaktır. Bu müsabakalara Türk ve Yunan takımları beşer kişilik ekiple iştirak edeceklerdir.

Yüzücülerimiz Atinadan geldi

Atinada yapılan Türk-Yunan millî takımları yüzme müsabakasını kazanan sporcularımız dün uçakla şehrimize gelmişlerdir. Hava meydanında merasimle karşılanan yüzücülerimiz, seyahatlerinden memnun olarak döndüklerini söylemişlerdir.

Arjantinli futbolcularla bugün de maç yapılıyor

İstanbulspor Kulübü Başkanlığından: Şehrimizde bulunan Argentina gemisinin yeni elemanlarile kuvvetlenen futbol takımı ile birinci takımımız arasında misafirlerimizin arzuları üzerine bugün Şeref Stadında saat 17.15 te bir revanş maçı yapılacaktır. Bütün futbolseverlerin Cenubî Amerika futbolunu görebilmelerini temin için bütün mevkilere 50 kuruş fiat konulmuştur.

Fenerbahçenin kongresi

Kongre

Tekel Kutu Fabrikası İşçileri Derneği Başkanlığından:

28/9/947 pazar günü saat 15 te derneğimizin kongresi fabrika spor salonunda yapılacağından bütün üyelerin gelmeleri rica olunur.

EVLENME

Lv. Tuğgeneral Kemal Soyak kızı Nermin Soyak ile Piyade Albay M. Şevket Özalpat oğlu Lv. Üstğm. Turhan Özalpatın düğünleri 23 eylûl 1947 salı akşamı Orduevi salonunda güzide davetliler arasında yapılmıştır. Genç evlilere saadetler dileriz.

TEŞEKKÜR

Kaybetmiş olduğum 23/9/947 tarihli gazetenizle ilân etmiş olduğum kol saatimi bulup getirmiş olan Sultanahmed Sanat Enstitüsü 4/A öğrencilerinden 709 Refet Saka ve 1052 Salih Yüksel bu asilâne hareketlerinden, mekteb idaresine de böyle seciyeli talebe yetiştirdiğinden alenî teşekkürlerimin iblâğını sayın gazetenizden saygı ile dilerim.

İstanbul 48 inci ilk okul öğretmenlerinden F. Akkaya

***

Aile reisimiz Parlak müessesatı sahibi Ragıb Erusun aramızdan ebediyen ayrılması dolayısile cenaze törenine iştirak edenlere, telefon, telgraf ve mektubla sonsuz acımızı paylaşan akraba ve dostlarımıza ayrı ayrı teşekküre derin acımız mâni olduğundan gazeteniz vasıtasile teşekkürlerimizin ilânını rica ederiz.

Erus ailesi

***

Aile büyüğümüz İş Bankası idare meclisi azasından Osman Ülkerin irtihali münasebetile cenaze merasimine iştirak eden, çelenk göndermek lûtfunda bulunan, mektub, telgraf ve telefonla büyük acımıza iştirak eden aziz akraba ve dostlarımıza, Nümune hastanesinde yattığı sırada merhuma candan alâka gösteren hastane başdoktoru Kâzım Lâkey ile Dr. Muammer Günvere, Dr. Ahmed Rasim Onata ve asistan Bay Namık ile bevliye hemşiresine ve bütün hastane mensubinine teşekkürlerimizin iblâğına muhterem gazetenizin delâletini rica ederiz.

Osman Ülker ailesi

Pratik Ticaret Akşam Kursları Müdürlüğünden:

Ticaret evlerine muhasib yetiştirmek maksadile açılmış bulunan Pratik Akşam Ticaret Kurslarının altıncı devre öğretimine 1 ekim 1947 tarihinde başlanacaktır.

İş saatleri dışında mütehassıs öğretmenler tarafından mesleki bilgiler verilen bu kurslara okuma yazma bilen herkes kaydolunabilir.

Isteklilerin 1 ekim 1947 ye kadar her gün ikişer fotografla Yüksek Ekonomi ve Ticaret Okuluna müracaatleri bildirilir. (13189)

Öğrenci Alınacak

YÜKSEK DENİZCİLİK OKULU MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

İstanbul - Ortaköy

1 — Yüksek öğretim veren okulumuzun güverte ve makine birinci sınıflarına evli olmamak ve 22 yaşını bitirmemiş olmak şartile olgunluk sınavını vermiş lise diplomalıları parasız ve yatılı olarak alınacaktır.

2 — Okulun her iki şubesinin öğretim süresi 4 yıldır. Okulu bitiren Güverte Şubesi öğrencilerine (Uzakyol güverte zabiti), Makine Şubesi öğrencilerine (Uzakyol makine zabiti) diplomaları verilir.

3 — Okulca yapılacak sağlık yoklaması sonunda deniz hizmetine elverişli olduğu anlaşılan isteklilerin sayısı; alınacak adedden fazla olduğu takdirde aralarında müsabaka sınavı açılır.

4 — Müsabaka sınavları lise müfredat programlarına göre cebir, kozmografya, fizik, kimya ve türkçe kompozisyondan yapılır.

5 — Kayıd işi 1/9/1947 günü başlar ve 3/10/1947 akşamına kadar sürer (Kayıd işlerine haftanın pazartesi, çarşamba ve cuma günleri bakılır.)

6 — Artık bilgi edinmek için sözle veya posta pulu gönderilerek mektubla Müdürlüğe başvurmalıdırlar.

7 — Birinci maddedeki nitelikleri haiz istekliler 5 inci maddede belirtilen süre içinde Okul Müdürlüğüne bir dilekçe ile, girmek istedikleri şubeyi tasrih ve aşağıda yazılı belgeleri bağlıyarak başvururlar:

a) Nüfus hüviyet cüzdanının aslı veya tasdikli örneği
b) Lise olgunluk diplomasının aslı veya tasdikli örneği
c) İsteklilerin liseyi bitirdikten itibaren en çok bir yıl sonra başvurması halinde:
1 — Bir yılı ne suretle geçirmiş olduğunu belirten belgeler
2 — Askerlikle ilişiği olmadığını gösterir belge.
ç) Altı aded 4,5 X 6 boyunda yeni çekilmiş fotograf.
d) Aşı kâğıdı.

Bu belgeler posta ile geri alma kâğıdlı olarak gönderilebilirler. Şukadar ki postada vukubulacak gecikmeler yüzünden kayıd süresinin sonuncu günü akşamına kadar Okul Müdürlüğünün eline geçmiyen dilekçelerle belgeler üzerinde işlem yapılmaz.

8 — Adaylıkları kabul edilenlerin sağlık incelemeleri yapılacağından yoklama kâğıdlarını almak üzere 6/10/1947 pazartesi günü saat 9 da kayıd ve kabul komisyonuna bizzat müracaat etmeleri lâzımdır. (10108)

SÜMERBANK
Selüloz Sanayii Müessesesinden:
İZMİT

MALZEME SATIŞI

Müessesemiz mamul ambarı stok artıkları olup inik fiatla satışı kararlaştırılan aşağıda cins ve miktarı yazılı malzemenin alımı ile ilgilenenlerin müesseseye 10/10/947 tarihine kadar müracaatleri rica olunur. Arada satış yapmakta Müessesemiz tamamen serbesttir.

Fazla izahat almak için Ticaret Şubemize başvurulması.

CİNSİ	Miktarı Kg.	Eb'adı	İzmit teslimi tonu TL.
Birinci hamur	59987	muhtelif	1750.—
Pelür kâğıdı	11671	»	1800.—
Harita kâğıdı	12198	»	2000.—
İkinci ha. mat 50 gramlık	17976	»	1200.—
Dosyalık karton			
Ruberoit kâğıdı imaline	2833	707×1000	1300.—
mahsus kâğıd	10451	(100) cm. geniş. bob.	1200.—
Birinci hamur harman	16448	muhtelif	1300.—

NOT: Şrenz fiatımızda tenzilât yapılmıştır
150 ve 180 gramlık şrenz kâğıdı 600.—
100 gramlık şrenz kâğıdı 800.—
50, 60, 80, 100; 120 No. holz karton imal edilmiştir. Yeni bir tip olarak 250, 300 gramlık 707X1000 mm. eb'adında bir tarafı beyaz, bir tarafı gri kromo imal olunmuştur. Fiatı 1250.—

Font su borusu alınacak
İzmir Belediyesi E. S. H. O. T. Umum Müdürlüğünden:

2000 ton ağırlığında, kuturları yüzden beş yüz milimetreye kadar font bu borusu ile mezkûr borulara aid T, dirsek vana vesaire gibi malzemeye ihtiyacımız vardır.

İsteklilerin Umum Müdürlüğe müracaatleri. (12821)

Hakikî Domuz İpeğinden
BOYAMA FIRÇALARI
VERNİ ve YAĞLI BOYA
YENİ GELMİŞTİR.

Elverişli fiatlar — Emsalsiz cins, 83916 No.ya telefonla müracaat.

Kartoğraf Ressam Alınacak
Millî Eğitim Basımevi Müdürlüğünden:

Basımevimiz stüdyosu için harta ve resim işlerinde çalışabilecek bir kartoğraf ressama ihtiyaç vardır. İmtihanda gösterecekleri ehliyet ve liyakate göre ücret taktir edilecektir.

İsteklilerin ivedi ile Basımevi Müdürlüğüne müracaatleri. (12960)

KONYALI SÜLEYMAN LOKANTASI
Açıldı.

Nefis yemekler, leziz hamur işleri, döner ve yoğurtlu, pideli şiş kebabları

TEMİZ SERVİS

Bahçekapı, Zahire Borsası yanında No. 7

Vatman ve Biletçi Alınacak
İ. E. T. T. Umum Müdürlüğünden:

İstanbul tramvayları için vatman ve biletçi alınacaktır. İsteklilerin yaşlarının kırktan aşağı olması ve askerlik muamelelerinin düzgün olması şarttır.

Biletçi çıraklarına 15 gün için 120 kuruş ve vatman çıraklarına da 45 gün için 150 kuruş gündelik verilir.

Bu müddet bitince:

1 — Vatmanlara 180; biletçilere 160 kuruş gündelik.

Ayrıca: A) % 25 veya 20 pahalılık zammı.

B) Kendisi için 15, aile efradının beheri için 5 lira aile zammı,

C) Vatmanlara kaza ve arızasız çalıştıkları beher gün için 1 lira biletçilere sattıkları beher bilet başına sekiz para (ortalama günde bir lira)

D) Altı seneye kadar her sene günde beş kuruş kıdem primi ile 2.5, 10; 15 ve 20 sene sonra gündeliklere zam;

E) Muayyen servislerini ikmal ettikten sonra fazla sefer yapan biletçilere beher fazla sefer için 1, vatmanlara 2 lira,

2 — Günde parasız bir kap yemek ve 500 gram ekmek.

3 — Parasız elbise, palto verilir. Hastalık halinde tedavi, ilâç hastane masrafları İdarece ödenir.

İsteklilerin bir dilekçe ile askerlik ve soyadı muameleleri tamam olarak nüfus cüzdanlarile birlikte Beyoğlu Tünel Meydanı Metro handa beşinci katta Zat İşlerine müracaatleri. (12200)

Sucuk Meraklılarına:

Beş senedenberi gayet nefis ve temiz olarak sayın müşterilerimize yedirdiğimiz sucukları (Kayserili K. Apikoğlu halefi Sabri Yula) sucuk mevsiminin hulûlü dolayısile son derece itina ve nefasetle hazırlayarak müşterilerinin emirlerine arzetmiştir. Bütün bakkal ve mezecilerden arayınız.

Yalnız kurşun ve etiketler üzerindeki **SABRİ YULA** ismine dikkat buyurmanız rica olunur.

Boru Hendeği Açtırılacak
Sular İdaresinden:

İdarenin Terkos civarı Gürgendere sifonunda 1800 M3 tutarında 1000 m/m lik boru hendeği açılacaktır.

Şartnamesi her gün İsale Servisinde görülebilir. Tekliflerin 1/10/947 çarşamba günü saat 12 ye kadar İdare Muamelât Dairesi Şefliğine verilmesi lâzımdır. (13208)

HURDA DEMİR SATILACAK
Ereğli Kömürleri İşletmesi Genel Müdürlüğünden:

İşletmemiz merkez ve bölge ambarlarında mevcud takriben 2100 ton hurda demir satılacaktır.

Bu husustaki şartname:

Zonguldakta: Ereğli Kömürleri İşletmesi Ticaret Grup Müdürlüğünden.

Ankarada : Etibank Genel Müdürlüğünden

İstanbulda : Etibank İstanbul Şubesi Müdürlüğünden alınabilir.

Satış, kapalı zarf usulile 8/10/1947 tarihine rastlıyan çarşamba günü saat 16 da E. K. İ. Ticaret Grupu Müdürlüğünde yapılacaktır. İsteklilerin teklif ve teminatlarını havi zarflarını ihale günü en geç saat 15 e kadar İşletme Başkâtibliğine tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

Postada vukubulacak gecikmeler nazarı itibara alınmaz. İşletme satışı yapıp yapmamakta serbesttir. (13128)

Limanımıza gelen ve giden VAPURLAR

Naviera De Exportacion Agricola S. A.
MADRİD

BENİDORM

Vapuru 26 eylûle doğru beklenmekte ve MALTA - CENOVA ve BARSELONA için eşyayi ticariye yükliyecektir.

Fazla tafsilât için Türkiye için acentaları bulunan

W. F. HENRY VAN DER ZEE et Co. N. V.

ye müracaat.

Galata Hüdavendigâr Han. Telefon: 44214 - 43904

ATLANTİC OCEAN TRANSPORT CORP. Stockard An Co. İNC.
NEW-YORK

New-York ve Cenovadan gelmekte olan

OCEAN TRAVELLER

vapuru 29 eylûle doğru limanımızda beklenmekte ve İskenderiye - Hayfa ve Beyrut için eşyayi ticariye yükliyecektir.

Fazla tafsilât için Türkiye acentaları bulunan

W. F. HENRY VAN DER ZEE et Co. N. V.

acentalığına müracaat.

Galata Hüdavendigâr Han. Telefon 44214 - 43904

KAYIB — 6 ncı daire muhasebesinden almakta olduğum asker ailesine yardım maaşı tatbik mührünü kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

S. Oynayan

BAYAN ve BAYLARA
MÜJDE:

Amerika ve Parisin en son modası olan Tayyör, Manto, Caket ve Robdöşambrlik kumaşlarile ÇANTALAR en ucuz fiatla yalnız

CEYLAN'da

bulabilirsiniz. Ayrıca Suetin Kadife Trençkotluk ve Fransız Mantoluk Kumaşlarımız gelmiştir

Beyoğlu: Hacopulo Pasajı yanında No. 224

CEYLAN

Amerikadan fabrikalar için

SODA

teklifi alınmıştır.

ERGÖN LTD.

Merkezbank karşısı, Çınar Han, Galata. Telefon: 44087

TABLET
REOSİL

BRONŞİT ve ÖKSÜRÜĞÜ KESER

HER ECZANEDE BULUNUR

TÜRK BAYANLARI
BİÇKİ-DİKİŞ
Terakki Yurdu

Kayıdlara başlanmıştır. Müracaat, pazardan maada hergün 9 dan 16 ya kadar.

Adres: Beyoğlu, Altınbakkal Babil sokak No. 63

Dr. SABRİ GÜNDÜZ

Kadın Hastalıkları, Taksim Siraserviler Alman Hastanesi karşısı Hocazade sokak No. 15/3. Tel: 41881

Operatör - Ürolog
Dr. KEMAL ÇAĞLAR

İdrar ve Tenasül Yolları Mütehassısı

Beyoğlu Tokatlıyan karşısı Suterazi sokak No. 4, kat 2.

Dr. ORFANİDİS

Deri, frengi, zührevî hastalıklar mütehassısı

Beyoğlu: Tokatlıyan karşısı Suterazi (Turnacıbaşı sokak) Nil Apt. 5/3 - Tel: 43734

KAYIB — Konya Sanat Okulundan 943-944 ders yılında aldığım diplomayı kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

329 Arif Ağırbasan

Dr. İhsan Sami
Öksürük Şurubu

Öksürük ve Nefes Darlığı, Boğmaca ve Kızamık Öksürükleri için pek tesirli ilâcdır.

Her kes kullanabilir

Dr. FAHRİ CELÂL

Sinir Kekemelik ve Söyleme Kusurları Tedavisi

Cağaloğlu Hilâliahmer caddesi No. 13 Telefon: 20785

DOKTORLARA:
OPTALİDON — BELLERGAL
HİSSTOGENOL — ELİKSİR

Satışa arzedilmiştir.

TAKSİM ECZANESİ

Ankara Üniversitesi Fen Fakültesi Dekanlığından:

A. Öğrenci Yazılma İşleri

1 — Fakültemize yazılmak istiyenlerden aşağıdaki şartlardan biri aranır:

a) Devlet olgunluk imtihanını vermiş olmak. (Türk liselerine eşitliği Millî Eğitim Bakanlığınca onanmış bulunan yabancı memleketler liselerinde geçirilmiş olan imtihanlar, olgunluk muadili sayılır.)

b) Bir fakülteden veya öğrenimi olgunluğa dayanan yüksek bir okuldan diploma almış olmak.

2 — Fakültemize yazılmak istiyenlerin getirmek mecburiyetinde oldukları belgeler şunlardır:

a) Fakülte Dekanlığına bir dilekçe,

b) Tahsil durumunun, birinci maddede yazılı olan şartlardan birine uyduğunu gösterir belgeler;

c) Nüfus kâğıdı veya tasdikli örneği,

d) Sağlık ve aşı raporu,

e) Kartonsuz 4,5X6 büyüklüğünde 6 fotoğraf,

f) Beyanname. (Bu beyanname Fakülteden alınır ve doldurulup pullandıktan sonra, aday tarafından imza edilir).

3 — Yazılma harcı olan on liranın, fakülteden alınacak bir tahsil müzekkeresile Üniversite Saymanlığına yatırılması ve makbuzun getirilmesi gerekir. «Yazılma harcı» makbuzu Fakülte İdaresine gösterilmeden, öğrencinin yazılma işlemi sonuçlanmış sayılmaz.

4 — Fakülteye yazılmak istiyen öğrenci sayısı belirli miktarı aştığı takdirde, adaylar arasından bitirme ve olgunluk derecelerine göre seçme yapılır.

5 — Fakülteye yazılma süresi 15 eylûl sabahından 31 ekim akşamına kadardır. Bu müddet geçirildikten sonra hiçbir suretle kayıd muamelesi yapılmaz.

B. Kayıd Yenileme İşleri

Eski öğrenciler kayıd müddeti içinde Fakültemize başvurarak kayıdlarını yenilemek zorundadırlar. Kayıd yenileme, Dekanlığa hitaben yazılan bir dilekçe ile de yapılabilir.

Derslerin başlamasından itibaren bir ay içinde kayıdlarını yenilemiyenlerin kayıdları silinir. (12298)

Acele Satılık Ev

Bostancı Yeni Karyetepe mahallesinde 149 numaralı kârgir ev 3 oda. elektrikli, 260 M2 arsasile beraber acele satılıktır.

Taliblerin Beyazıd Ordu caddesi Menekşe kebabcısına müracaatleri.

Sığır Eti ve (Ayaktan) Koyun Eti Alınacak
İzmir: 1. Gümrük Muhafaza Alay Satınalma Komisyon Başkanlığından:

Cinsi	Miktarı Kilo Gr.	Muhammen bedel Lira K.	Muvakkat teminat Lira K.	Eksiltmenin gün ve saati
Koyun eti (Ayaktan)	25500 00	2 10	3927 50	10 Ekim 947 Cuma günü saat 15 te
Sığır eti	17280 00	1 40	1814 40	10 Ekim 947 Cuma günü saat 16 da

1 — Alayımız birlikleri ihtiyacı için yukarıda cins ve miktarı yazılı koyun etile sığır eti kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

2 — Şartnameleri Komisyonumuzda her gün görülebilir ve istiyenlere parasız olarak verilir.

3 — İsteklilerin geçici teminatı İzmir Gümrükleri Başmüdürlüğü Sorumlu Saymanlık veznesine yatırdıklarına dair vezne makbuzu ve kanunî belgelerle birlikte teklif mektublarının ihale saatinden bir saat evvel İzmir Memleket Hastanesi karşısındaki Komisyonumuza makbuz mukabilinde vermeleri ilân olunur. (12659)

HARİKULÂDE BİR MEZAT

Sabırsızlıkla beklediğiniz Tarabyada Piyasa caddesinde 42 - 44 numaralı büyük yalıda eski Danimarka sefiri Bay Karl Ellis Wandel'e aid kıymetli salon takımları, kristal avizeler, marketeri Bahüler ve sayılması kabil olmıyan eşya müzayedesi 28 eylûl 1947 tarihinde yapılacaktır.

Bu sevimli eşyaları görmek istiyenler 27/9/1947 cumartesi günü saat 10 dan 19 a kadar teşrif edebilirler. Tafsilâtını cumartesi günü gazelerde arayınız.

Fazla malûmat almak için Antikacı Rızaya Tel. 23397 ve Portakal'a Tel: 42738 müracaat.

Terziler, Hazır Elbiseciler ve Dikicileri İstihlâk Kooperatifi Müdürlüğünden:

Ortaklarımıza 17/9/947 tarihinden itibaren mal tevziine başlamıştır.

6/10/947 günü akşamına kadar mallarını almıyan ortakların hisselerine düşen kontenjan diğer ortaklar arasında taksim edileceği ilân olunur.

Jandarma Birlik Binası Onarımı
Silivri Jandarma Komutanlığından:

2 ay içinde ikmal edilmek üzere «4829» lira «76» kuruş keşif bedelli jandarma birlik binası onarımının 18/9/947 perşembe günü yapılan eksiltmede talib olmadığından eksiltme on gün müddetle uzatılmıştır.

İhale 29/9/947 pazartesi günü saat 15 te Silivri Malmüdürlüğünde yapılacaktır.

Mukavele, eksiltme, bayındırlık işleri genel, hususî ve fennî şartnameleri ve keşif hülâsalarile buna müteferri diğer evrak, Malmüdürlüğünde görülebilir. Muvakkat teminat «362» lira «25» kuruştur. İsteklilerin en az bu işe benzer 4500 liralık taahhüde girdiğine ve bu işi yaptığına dair dairesinden almış olduğu vesikalara istinaden İl Bayındırlık Müdürlüğünden eksiltme tarihinden (tatil günleri haric) üç gün evvel alınmış ehliyet vesikalarile komisyona müracaatleri ilân olunur. (13119)

SATILIK
PACKARD CLİPPER 1946

Ankara İran Büyük Elçiliğine müracaat.

Elektrik Şebeke Malzemesi Alınacak ve Montaj Yaptırılacak
Soma Belediyesinden:

1 — Soma Belediyesi tarafından yaptırılacak elektrik dahilî şebekesine bundan evvelki keşifnamedeki bedelin azlığı dolayısile talib çıkmamış, bu kere bugünün rayicine göre düzenlenen keşifname gereğince elektrik şebeke malzemesi, demir direk ve montajı yeniden kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu inşaatın keşif bedeli «122337» liradır.

3 — Geçici akçesi «7368» lira «85» kuruştur.

4 — Eksiltme 30/9/947 tarihine rastlayan salı günü saat 16 da Belediye dairesinde ve encümen huzurunda yapılacaktır.

5 — Talib olmak isteyenlerin 2490 sayılı Arttırma, Eksiltme ve İhale Kanunu hükümleri gereğince icabeden vesaikı göstermeye mecburdur.

6 — Şartnameyi görmek isteyenlerin «612» kuruş bedel mukabilinde Belediye Riyasetinden almaları ilân olunur. (12959)

KELLY
OTOMOBİL ve KAMYON LASTİKLERİLE FAZLA KİLOMETRE!!!!

YÜKSEK KALİTESİ SAYESİNDE HER KAT'EDİLEN KİLOMETRE DAHA UCUZA MAL EDİLİR.

TÜRKİYE UMUM ACENTASI
YAKO BENYES ve OĞULLARI Kol. Şt.
GALATA ARSLAN HAN KAT 2 No 2/3

Dosya işlerinden anlayan bir
DAKTİLO ARANIYOR

Dosya işlerini müstakilen idare edebilecek durumda, eski harfleri bilen bir daktilo imtihanla alınacaktır. İngilizce veya fransızca bilen tercih olunur.

Taliblerin 30 eylûl 947 salı akşamına kadar her gün saat 11 den 14 e kadar İstanbul Bahçekapı Birinci Vakıf Hanında 37 numaraya müracaatleri.

Türbin-jeneratör grupu alınacak
Aksaray Azmi Millî Türk Anonim Şirketinden:

1 — Şirketimizin Niğde Aksarayındaki elektrik santralı için satın alınacak türbin - jeneratör grupu için yapılacak tekliflerin kabul müddeti son defa olarak 1 eylûl 947 tarihinden 1 aralık 1947 akşamına kadar üç ay müddetle uzatılmıştır.

2 — Taliblerin satın alınacak türbin ve jeneratörün evsafını gösteren şartname ve projeleri görmek ve almak için İstanbulda Toprak Mahsulleri Ofisi İstanbul Şubesi Müdürlüğünde, Ankarada T.C. Ziraat Bankası binasile yönetim kurulumuza müracaat etmeleri ve tekliflerini en geç 1 aralık 947 akşamına kadar bu adreslere vermeleri lâzımdır. Bu tarihten sonra verilecek teklifler kabul edilmez. (12824)

Nişantaş, Çınar Caddesi — Özel
ŞİŞLİ TERAKKİ LİSESİ

KURULUŞ TARİHİ: 1879

İlk, Orta, Lise ve Yuva

Yatılı — Yatısız | Kız — Erkek

Öğrenci kaydına her gün saat 9 dan 17 ye kadar devam edilmektedir. Yabancı dil öğretimi ilk kısımda başlar. Resmî okullara muadeleti tasdiklidir. 25 eylûle kadar kayıdlarını yenilemiyen eski öğrencilerin kayıdları silinecektir. Tarifname gönderilir. Telefon: 80547

Kârgir Ayaklı Betonarme Tabliyeli Köprü İnşaatı
İzmir İli Daimî Komisyonundan:

İzmir - Tire yolu 52 X 000 Km. de Subaşı köyünde yaptırılacak kârgir ayaklı betonarme tabliyeli köprü inşaat işleri 18.668 lira 07 kuruş keşif bedeli üzerinden 21/9/1947 gününden itibaren 15 gün müddetle açık eksiltmeye konmuştur.

Bu işe aid keşif ve eksiltme evrakı İzmir, İstanbul, Ankara Bayındırlık Müdürlüklerinde incelenebilir.

İsteklilerin 2490 sayılı kanun hükümlerine göre hazırlıyacakları 1400 lira 11 kuruşluk teminatları ihaleden üç gün evvel benzeri işler yaptıklarını gösterir belgelerle Valiliğe başvurarak istihsal eyliyecekleri Bayındırlık yeterlik belgeleri, 1947 ruhsat tezkeresi, 1947 Ticaret ve Sanayi veya Esnaf Odası vesikası yanlarında oldukları halde eksiltmenin yapılacağı 7/10/1947 salı günü saat 10 da İl Daimî Komisyonunda hazır bulunmaları ilân olunur. (13124)

MERAKLI İNŞAATÇILARA:

Halis kuru meşe
PARKE TAHTALARIMIZ

gelmiştir. Teslimat derhal yapılır.

RAGIP SİPAHİ

Karaköy - Ünyon Han 62/63. Telefon: 41622.

Anprifilikatör ve Mikrofon, 2500 Metre Kablo Alınacak
Gemlik Belediyesinden:

Gemlik Belediyesi için 10 vatlık, 4 oparlörlük bir aded Anprifilikatör ve mikrofonu kristal, 2500 metre 2,5 luk kablo alınacaktır.

2/10/1947 perşembe günü saat 15 e kadar kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

Taliblerin o saate kadar Belediye Encümenine müracaatleri ilân olunur. Şartname, Belediye muhasebesindedir. Arzu edenler görebilirler. (13117)

Müzik Seminerine Öğrenci Alınacak
Millî Eğitim Bakanlığından:

Eğitim Enstitülerinin Ortaokullarımıza müzik öğretmeni yetiştiren bölümlerinin verimini arttırmak amacile bu bölümlere öğrenci hazırlamak üzere açılması kararlaşan seminer bu yıl İstanbul Eğitim Enstitüsünde açılacak ve buraya 1946 - 1947 yılında ortaokulu bitirmiş olanlardan imtihanla parasız yatılı olarak 50 öğrenci alınacaktır.

Bu öğrenciler seminerde üç yıl kültür derslerile birlikte müzik dersleri görerek lise derecesinde bir öğrenim yapacaklar ve içlerinden semineri başarı ile bitirenler Eğitim Enstitülerinin müzik şubelerine doğrudan doğruya alınarak yüksek öğrenimlerini tamamlıyacaklardır.

Müzik seminerine alınacak öğrencilerde aranacak genel şartlar şunlardır:

a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak,

b) Ortaokulu bitirmiş bulunmak.

c) Sağlığı yolunda olmak ve bir sakatlığı bulunmamak.

d) İyi bir ses ve işitme kabiliyeti olmak;

e) Yaşı 17 den fazla olmamak;

f) Mezun olduğu ortaokulun son sınıf öğretmenler kurulunca öğretmenlik mesleğinin istediği esas vasıfları haiz bulunduğu ve müzik öğretmenlerince de müziğe kabiliyeti bakımından hakkında güven uyandırmış olduğu tasdik edilmek.

Her ortaokul veya lise birinci devresinin son sınıf öğretmenleri bu şartları haiz mezunlar arasından müzik seminerine girmek istiyenlerden uygun bulduklarını aday seçecekler ve okul idareleri bu öğrencilerin okul numaralarını, adları ve soy adlarını, doğum yerlerini ve tarihlerini, diploma derecelerini belirten ikişer kopye fotografh listelerini 11 Ekim 1947 cumartesi günü Ankarada bulunacak şekilde Bakanlık Yüksek Öğretim Genel Müdürlüğüne göndereceklerdir.

Okulların gösterdiği adaylar arasında yapılacak imtihanın şekli ve konusu ve bu imtihanlara kimlerin girmesi uygun görüldüğü ilgili okullara ayrıca bildirilecek, radyo ve gazetelerle yayımlanacaktır. Yalnız aday gösterilenlerin bu maksadla başvurmuş olmalarının kendilerini başka okullara yazılmaktan alıkoymıyacağı okul idarelerince ilgililere açıkça anlatılacaktır.

İsteklilerin birer dilekçe ile mezun oldukları ortaokullar Müdürlüklerine hemen başvurmaları lâzımdır. Bakanlığa ve Enstitü Müdürlüğüne doğrudan doğruya yapılacak müracaatlerin hükmü yoktur. (13078)

A. PE. CO.

Amerikan

FOTOKOPİ

Makineleri

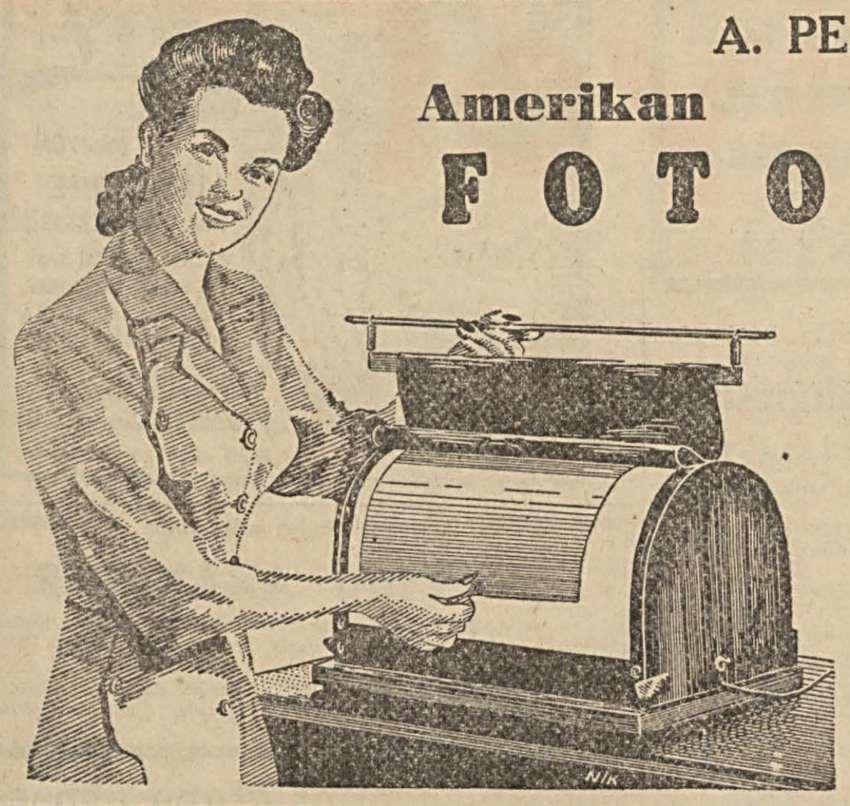

Bütün teferrüatile satışa arzedilmiştir.

Şeffaf veya gayrişeffaf, tek taraflı veya çift taraflı basılmış ve yazılmış olan her türlü el yazısı, makine yazısı, fotograf, grafik ve plânların derhal doğrudan doğruya en sadık kopyası.

F. Z. BİRKAN

Rıhtım Caddesi Hovagimyan Han, Galata - İstanbul

TELEFON: 42763

YULAFUNU ve YULAF EZMESİ

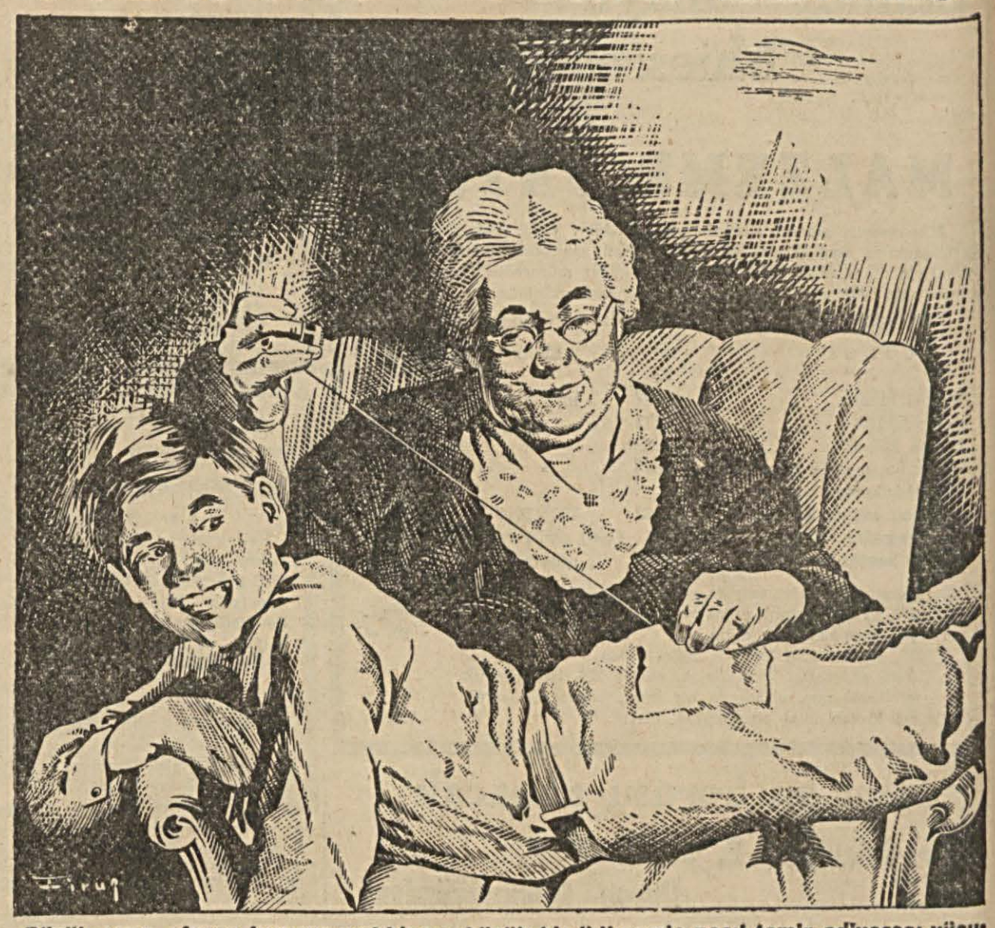

Büyük anne, afacan torunun yırtıklarını büyük bir ihtimamla nasıl tamir ediyorsa; vücudun en kuvvetli gıdası olan yulafunu ve yulaf ezmesile de yavrularımızın mühtaç oldukları enerjilerini temin ve bünyelerini takviyeye mecbur olduğumuzu unutmamalıyız.

ÇAPA MARKA Tesis tarihi 1915

RADYO

Bugünkü Program

7.28 Açılış ve program — 7.30 Müzik (Pl.) — 7.45 Haberler — 8.00 Müzik (Pl.) — 9.00 Kapanış.

★

12.28 Açılış ve program — 12.30 Salon orkestrası (1. Rust: Denizde kayalar; 2. Halevy: La Juive operasından parçalar; 3. Waldteufel: Aşk meleği; 4. Siede: İlk öpüş; 5. Tosti: Melodi) — 13.00 Haberler — 13.15 Karışık şarkılar ve türküler — 14.00 Kapanış.

★

17.58 Açılış ve program — 18.00 Dans müziği (Pl.) — 18.15 Konuşma — 18.30 İncesaz — 19.00 Haberler — 19.15 Geçmişte bugün — 19.20 Yurddan sesler — 19.45 Konuşma — 20.00 Müzik (Pl.) — 20.15 Radyo Gazetesi — 20.30 Serbest saat — 20.35 Temsil — 21.20 Serbest saat — 21.30 Cumhur Başkanlığı armoni mızıkası (1. Kutchera: Dağ ve vadilerde; 2. Lehar: Cupido valsi; 3. Lalo: «Le Roi d'Ys» uvertürü; 4. Sporck: «Boabdil» senfonik parça; 5. Liszt: 6 ncı Macar rapsodisi) — 22.15 Dans müziği (Pl.) — 22.45 Haberler — 23.00 Program ve kapanış.

BULMACA

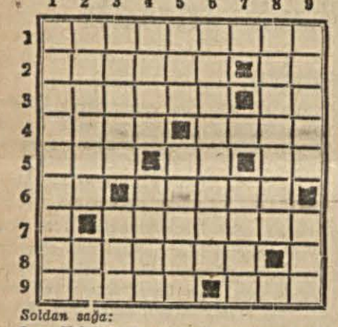

Soldan sağa:
1 — Vekiller Heyetinin incelemeye başladığı önümüzdeki yıl gelir ve gider cetveli (iki kelime). 2 — Zer'edilig, ordumuzun dayandığı kuvvetlerden. 3 — Bir kadın adı, bir edat. 4 — Yazılı mahkeme kararı, uyuyan (eski terim). 5 — Çevrilince peygamberlerin yaydığı olur, tersi bir notadır, bir soru edatı. 6 — Bir emir, basamak (eski dilde). 7 — Bilginlere yakışır şekilde. 8 — Antikaların bulunduğu yerler (cemi). 9 — Ağlar (eski dilde cemi), binanın kısımlarından.

Yukarıdan aşağıya:
1 — And içme (iki kelime). 2 — İklimler (eski dilde cemi), toplanma yeri. 3 — Bir erkek adı, bir kurul mensubu. 4 — Medeniyetin dayandığı temellerden, bütün kâinat. 5 — Sayılardan, ileriye doğru sürülü. 6 — Tembellik belirtisi göstererneme. 7 — Avukatların kayıdlı bulundukları yer. 8 — İhtiraz gösteren. 9 — Yazın yüksek dağların üstlerinde bulunan şeylere ârız olan bir hal, cilveli tavır.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	K	Ü	R	U	T	A	R	A	K
2	A	M	İ	Y	A	N	E	■	U
3	R	A	Y	■	M	A	K	A	M
4	A	N	A	M	A	M	A	K	■
5	R	■	L	A	H	U	T	İ	■
6	T	A	A	T	■	R	■	D	E
7	A	Y	R	A	N	■	C	E	V
8	N	E	■	R	E	Z	E	C	İ
9	■	T	R	A	M	■	P	İ	Ç

BORSA

İstanbul Borsasının 23/9/1947 fiatları

Londra	— 1	Sterlin	11.2840
New-York	— 100	Dolar	282.52
Paris	— 100	Fransız Fr.	2.3508
Cenevre	— 100	İsviçre Fr.	65.40
Amsterdam	— 100	Florin	105.5468
Bruxelles	— 100	Belçika Kr.	6.3887
Prag	— 100	Çekoslovak Kr.	5.60
Stockholm	— 100	İsveç Kr.	77.8860

DEVLET İSTİKRAZLARI ve ŞİRKET ESHAMI	Alış	Satış	
%7 faizli tahviller			
Sıvas-Erzurum 1	20.85	21.—	
Sıvas-Erzurum 2-7	21.10	21.10	•
1941 Demiryolu I	21.05	21.20	
1941 Demiryolu II	20.70	20.70	•
1941 Demiryolu III	20.20	20.35	
Millî Müdafaa I	21.30	21.40	
Millî Müdafaa II	20.55	20.65	
Millî Müdafaa III	20.80	20.80	•
Millî Müdafaa IV	21.—	21.10	
%6 faizli tahviller			
Kalkınma istikrazı	96.—	96.—	•
Kalkınma II	96.15	96.15	•
1941 Demiryolu VI	96.—	96.—	•
%5 faizli ikramiyeliler			
1933 Erganî	22.40	22.40	•
1938 ikramiyeli	20.50	20.70	
Millî Müdafaa	21.40	21.70	
Demiryolu IV	97.70	98.—	
Demiryolu V	98.55	98.75	
Anadolu Demiryolu grupu			
Tahviller 1-2	100.—	100.—	•
%60 hisse senedleri	52.—	52.—	•
Mümessil senedleri	71.—	73.—	
Şirket hisseleri			
Merkez Bankası	121.—	122.50	
İş Bankası	18.—	18.50	
Türk Ticaret Bankası	3.80	4.—	
Aslan çimento	12.90	13.—	

• Borsada muamele görmüştür

Ağaç Tampon ve Zamk Fırçası Alınacak

Maliye Bakanlığından:

Depoda mevcud nümunelerine göre 5000 aded ağac tampon ile 10.000 aded zamk fırçası Beşiktaş Kâğıd deposunda 6/10/947 pazartesi saat 10 da yapılacak açık eksiltme ile satın alınacaktır.

Geçici teminat tampon için 195 lira ve zamk fırçası için 75 liradır. (12827)

Damızlık Tay ve Kısrak Satışı

Karacabey Harası Müdürlüğünden:

1 — Müessesemiz yetiştirmesi muhtelif ırk damızlığa elverişli 20 kısrakla 30 baş tay ve 7 idic 27/9/947 günü öğleden evvel Karacabey panayırında satılacaktır. Isteklilerin müracaatleri. (13040)

DERMAN

GRİP · NEZLE · ROMATİZMA
BAŞ ve DİŞ AĞRILARINA KARŞI

Eski Öğrencilere

Nişantaşı Kız Enstitüsü Müdürlüğünden:

Okulumuz eski öğrencilerinin eylûl ayının 23 salı, 25 perşembe ve 27 cumartesi günleri velilerile birlikte kayıdlarını yenilemek üzere okula başvurmaları. (12986)

EVERETT'S

İKİZ BOYA ve CİLÂLAR

EVERETT'S NUTTA BROWN BOOT POLISH BY APPOINTMENT TO H.M. THE KING

VE

EVERETT'S JETTA BLACK BOOT POLISH BY APPOINTMENT TO H.M. THE KING

Harb yüzünden 7 senedenberi piyasada bulunamıyan (İngiliz Krallık Müessesesinin Müteahhidleri) EVERETT'S firmasının mükemmel Boya ve Cilâları yeniden piyasaya arzedilmiştir.

Depoziter Ajanları ve Toptan Satış Yeri:

SİDNEY NOWİL ve Şsi

Galata Alime Han No. 1-2

Perakende Satış Yerleri: Nea Agora, Ankara Pazarı, Ekonomik (Kadıköy) ve başlıca bakkaliye mağazaları.

KAYIB — Bakırköy Askerlik Şubesinden aldığım askerlik tezkeremi ve nüfus kâğıdımı kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan hükmü yoktur.

332 doğumlu Setrak oğlu Agop

KELEPİR ARSA

Şişli tramvay deposundan sonra asfalt üstünde cephesi 60 metre, üç tarafı cadde, 3500 metre kare emsalsiz arsa çok ucuz fiatla satılacaktır. Telefon: 40798

KAYIB — Çapa 31 inci ilkokuldan aldığım diplomamı kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

689 numaralı Mustafa Arıkbağa

BÜYÜK SANATKÂR

NUBAR TEKYAY JÜBİLESİ

1 Ekim Çarşamba saat 21,30 dan 2 ye kadar

Pangaltı İNCİ Sineması'nda

İstanbul Türk Musiki Yüksek Sanatkârlarının iştiraklerile

KÜME FASILI

Solistler: SAFİYE AYLA, MUALLÂ GÖKÇAY, MEFHARET YILDIRIM, SALÂHADDİN PINAR, MUSTAFA ÇAĞLAR, SÜZAN GÜVEN, SEMİHA ALTIN, Coşkun kardeşler

NOT: Biletler sinema gişelerinde satılmaktadır.

Devrim Tarihi Bütünleme İmtihanları

İstanbul Üniversitesi Rektörlüğünden:

Çeşidli fakültelerin son sınıf öğrencilerinin devrim tarihi bütünleme imtihanları 29 eylûl 947 pazartesi günü saat 10 da Süleymaniyedeki Biyoloji Enstitüsünde yapılacaktır. İlân olunur. (13042)

. Bu Akşam 21 de Üsküdar SUNAR Sinemasında

MEFHARET YILDIRIM — SUAD GÜN — SUZAN GÜVEN — HACER BULUŞ

ve LEMAN IŞIK — NOBAR TEKYAY — İSMAİL ŞENÇALAR konserleri

Fiatlar: 75 — 100 ve 125 kuruştur.

Otomobil Lâstiği Satılıyor

Ticaret Ofisi Umum Müdürlüğünden:

Aşağıda eb'ad ve fiatları yazılı otomobil lâstikleri Ofisimiz tarafından satışa arzedildiği ilân olunur. (13243)

	Fiatı Tl.	Eb'ad
Dış	100.40	525×17
İç	14.65	»
Dış	158.79	750×17
İç	15.57	»

İSTİFADE EDİNİZ:

Maksı geniş, ismarlama gibi yapılmış subaylar için de su geçmez gömlekler aynı zamanda metre ile çeşidli poplinler toptan ve perakende olarak İstanbul, Sultanhamam, Haçopulo Han No. 7 İhsan Karadeniz ticarethanesinde satışa arzedilmiştir. Müşterilerimize azamî kolaylık gösterilecektir. Bir kere uğramanız menfaatiniz icabıdır.

Beyoğlu 4 üncü sulh hukuk yargıçlığından:

Taksim Bahçe Aydede sokak Kıvılcım apartıman 1 No. da mukim emekli general Ahmed Kâzım Kıvılcımın akıl hastalığı sebebile hacir edilerek kendisine aynı yerde oturan gelini Mihriban Kıvılcımın vasi tayinine 4/9/947 tarihinde karar verildiği ilân olunur.

SATILIK OTEL

Galata Araboğlan sokak No. 15 te Ankara Palas Otel ve altındaki dükkânlarile beraber tamamen satılıktır. Adres: Beyazıd Çadırcılar No. 15 te Ahmed Özbakıra müracaat

Sahib ve Başmuharriri: NADİR NADİ
Bu nüshada yazı işlerini fiilen idare eden
CEVAD FEHMİ
Cumhuriyet Matbaası

FIÇI TARTMAYA MAHSUS SEHPALI

KANTARLAR

Yola çıkarılmış olup siparişler sıraya konmaktadır.

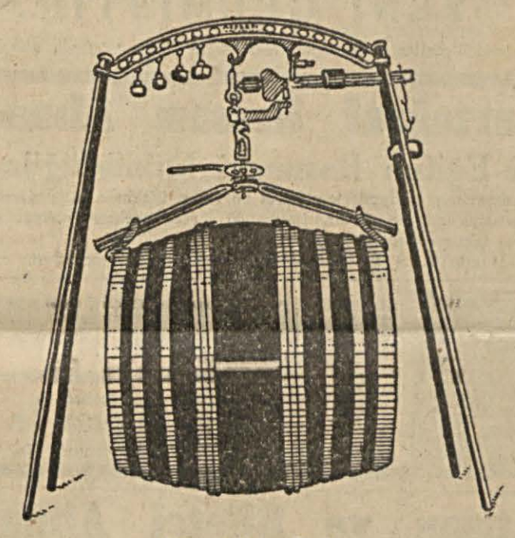

Umumî Satış Yeri:

NİZAMETTİN TURGAY

İstanbul, Galata Sermet Han No. 34/35.
Telgraf: NİZAMKAY — Telefon: 40010

Veteriner Alınacak

Maltepe Belediye Başkanlığından:

150 lira ücretli belediyemiz mezbaha veterinerliği münhaldir. İsteklilerin 10/10/947 tarihine kadar müracaat etmeleri. (13171)

SAYIN BAY DOKTOR ve ECZACILARA:

Amerikadan kâfi miktarda iptidaî madde ithal ettiğimizden

BİLAKS

Müshil ve Müleyyin Drajeleri

Tekrar bol miktarda piyasaya arzedilmiştir.

Diler Lâboratuvarı